

A KSH jelenti 2018. I–IV. negyedév

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

A KSH JELENTI
GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM

2018. I–IV. negyedév

Budapest, 2019

© Központi Statisztikai Hivatal, 2019

ISSN 1219–6754

A kézirat lezárásának dátuma: 2019. március 7.

Felelős kiadó: Dr. Vukovich Gabriella elnök

Felelős szerkesztő: Bódiné Vajda Györgyi főosztályvezető

Nyomdai Kivitelezés: Xerox Magyarország Kft. – 2019.010

Tájékoztatjuk kedves Olvasóinkat, hogy kiadványunk következő száma *Magyarország, 2019. I. negyedév* címmel fog megjelenni, megújult formával és tartalommal. Ezzel párhuzamosan a havi megjelenésű *A KSH jelenti: gazdaság és társadalom* című kiadvány publikálását a 2019. évi tárgyidőszaktól kezdődően megszüntetjük.

TARTALOM

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2018. I–IV. negyedév	5
Összefoglalás	5
RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS	10
<i>Makrogazdasági folyamatok</i>	10
Hazai és nemzetközi gazdasági teljesítmény	10
Külkereskedelem	19
<i>Ágazati teljesítmények</i>	25
Mezőgazdaság	25
Ipar	28
Energia	33
Építőipar	35
Lakásépítés, ingatlanforgalom	36
Kiskereskedelem	39
Turizmus, vendéglátás	40
Szállítás, közlekedés	42
<i>Termelői és fogyasztói árak</i>	45
Mezőgazdasági termelői és ráfordítási árak	45
Ipari, építőipari termelői árak	45
Fogyasztói árak	48
<i>Társadalmi és jövedelmi folyamatok</i>	52
Demográfiai helyzet	52
Munkaerőpiac, keresetek	54
Személy sérüléses közúti közlekedési balesetek	63
FÜGGELÉK	64

Megjegyzések

Az adatok forrása, ahol más megjegyzés nincs, a KSH adatgyűjtése.

A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A kerekített részadatok összegei eltérhetnek az összesen adattól.

Az indexek, ahol más megjegyzés nincs, összehasonlító áron szerepelnek. Az évközi havi, illetve negyedéves adatok általában előzetesnek tekintendők, a későbbiek során módosulhatnak.

A nemzetközi konjunktúra-jelzőszámok esetében Magyarország adatait a többi országgal összehasonlítható módszer alapján számítva közöljük.

Jelmagyarázat:

- = a jelenség nem fordult elő
- .. = az adat nem ismeretes
- 0 = a mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad
- x = a mutató nem értelmezhető
- + = előzetes adat
- R = revidált adat
- , | = a vonallal elválasztott adatok összehasonlíthatósága korlátozott

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2018. I–IV. negyedév

Összefoglalás

Makrogazdasági folyamatok

- A **magyar gazdaság** 2013-ban megkezdődött dinamikus bővülése 2018 egészében is folytatódott: hazánk gazdasági teljesítménye 4,9%-kal emelkedett a 2017. évi, magas bázishoz mérten, amit elsősorban az alapvetően a belső fogyasztáson alapuló piaci alapú szolgáltatások okoztak.
- 2018-ban az **Európai Unió (EU-28)** GDP-je – az előzetes adatok szerint – 1,9%-kal haladta meg az előző évit. A növekedés dinamikája a korábbi évekhez viszonyítva lassult. A hazánk legfontosabb külgazdasági partnerének számító Németország gazdasági növekedése számottevően veszített lendületéből, GDP-jének volumene 1,4%-kal emelkedett.
- A hazai gazdaság növekedéséhez – akárcsak egy évvel korábban – 2018-ban is hozzájárult a beruházások bővülése. A **nemzetgazdasági beruházások** volumene az utolsó negyedévben és az év egészében egyaránt 17%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A beruházási aktivitás éves viszonylatban minden nemzetgazdasági ágban nőtt. Az építési beruházások volumennövekedése 22, a gép- és berendezésberuházásoké 11% volt a 2017. évihez képest.
- A **külkereskedelmi termékforgalomra** vonatkozó első becslésünk szerint **2018-ban** a kivitel értéke 4,3, a behozatalé 6,9%-kal több volt az egy évvel korábbinál. Az aktívum 6,0 milliárd eurót tett ki, 2,0 milliárd euróval kevesebbet a 2017. évinél. A **január–novemberi** adatok szerint a termékforgalom **volumene** exportban 4,6, importban 6,2%-kal nőtt 2017 azonos időszakához viszonyítva.
- 2018-ban a **szolgáltatások** – turizmussal együtt számított – **külkereskedelmi forgalma** exportban 4,8, importban 4,4%-kal meghaladta a 2017. évit. A szolgáltatás-külkereskedelmi forgalomban 2018-ban 8,5 milliárd eurós aktívum keletkezett, 448 millió euróval több, mint egy évvel korábban.

Ágazati teljesítmények

- A mezőgazdasági számlarendszer második becslése szerint 2018-ban az **agrárium teljesítménye** 3,6%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A burgonya, a cukorrépa és a napraforgó kivételével a főbb szántóföldi növények termés-eredménye elérte vagy meghaladta az előző évit.
- 2018. december 1-jén a főbb **haszonállatok** közül a szarvasmarhák egyedszáma nagyobb, a sertéseké majdnem azonos, a juhoké és a tyúkoké kisebb volt az egy évvel korábbinál.
- 2018-ban folytatódott a 2013 óta tartó **ipari** konjunktúra, a termelés volumene 3,6%-kal haladta meg az előző évit. A belföldi értékesítések volumene dinamikusabban emelkedett, mint a korábbi években a bővülés motorját jelentő ipari export.
- Az ország **energiafelhasználása** 2018. február–márciusban az átlagosnál hidegebb időjárás miatt magasabb, a többi hónapban decemberig bezárólag közel azonos vagy kisebb volt az egy évvel korábbinál. 2018. január–novemberben a hazai fogyasztás mintegy 980 petajoule-t tett ki, 1,9%-kal kevesebbet az előző év azonos időszakánál.
- Az **építőipari termelés 2018-ban** összehasonlító áron számítva 22%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. Ezen belül az építményfőcsoportok közül a termelési érték 54%-át adó **épületek** kivitelezésének volumene 16, a 46%-os részesedésű **egyéb építményeké** 31%-kal bővült.
- 2018-ban az előző évinél 23%-kal több, 17 681 **új lakás épült** az országban. Az **építési engedélyek** és bejelentések alapján építendő lakások száma a 2015 óta tartó meredek emelkedés után 2018-ban 3,4%-kal csökkent, 36 719 volt.
- A 2018 I–III. negyedévi előzetes lakáspiaci adatok továbbra is a forgalom élénkülését jelzik: mintegy 103 ezer **lakást értékesítettek**, 8,1%-kal többet az egy évvel korábbi, hasonló feldolgozottsági szintű adatokhoz képest. A **használt lakások** ára 2018. I–III. negyedévben 8,5, az új lakásoké 5,8%-kal emelkedett az előző évhez képest.
- A **kiskereskedelmi üzletek forgalmának** volumene 2018-ban az előző évihez viszonyítva 6,0%-kal nőtt. Ezen belül az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletek eladásai 3,3, a nem élelmiszertermék jellegű üzletek forgalma 9,0, az üzemanyag-töltő állomások forgalma 6,2%-kal emelkedett.
- A **kereskedelmi szálláshelyeken** 2018-ban mind a vendégek, mind az általuk eltöltött vendégéjszakák száma emelkedett az előző évhez képest. A külföldi- és a belföldivendég-forgalom közel azonos mértékben bővült, azonban utóbbi vendégkör nagyobb arányban növelte az eltöltött vendégéjszakák számát. A vendégforgalom bővülése a szálláshelyek **árbevételeit** is növelte, egy év alatt

folyó áron 9,3%-kal. 2018-ban a **vendéglátóhelyek** eladásainak volumene 8,9%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

- 2018-ban a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 4,9%-kal alacsonyabb volt, mint 2017-ben. A **helyközi személyszállítás** utaskilométer-teljesítménye 5,4%-kal emelkedett, a **helyi személyszállításban** 1,1%-kal kevesebb utazást regisztráltunk.
- 2018-ban 295 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** Magyarországon, 8,7%-kal többet, mint a megelőző év során.

Termelői és fogyasztói árak

- 2018-ban a **mezőgazdasági termelői árak** a 2017. évi 5,6%-os növekedés után 2,7%-kal emelkedtek az előző évihez viszonyítva. A növényi termékek ára 5,8%-kal nőtt, az élő állatok és állati termékeké 2,2%-kal mérséklődött. A **mezőgazdasági termelés ráfordítási árai** 2018-ban 4,8%-kal magasabbak voltak a 2017. évinél.
- A nemzetközi tendenciának megfelelően hazánkban is folytatódott az **ipari termelői árak emelkedése**. 2018-ban az ipari termékek átlagosan 5,5%-kal kerültek többre, mint egy évvel korábban. A belföldi értékesítések az exportnál nagyobb mértékben drágultak.
- Az **építőipari termelői árak** 2018-ban átlagosan 9,5%-kal haladták meg az egy évvel korábbit. A növekedés mértéke nagyobb volt, mint a megelőző tíz év bármelyikében.
- 2018-ban az infláció 2,8% volt, szemben a 2017. évi 2,4%-kal. **2019. januárban** a **fogyasztói árak** átlagosan 2,7%-kal magasabbak voltak az egy évvel korábbinál, a növekedés üteme megegyezett a 2018. decemberivel. 2019 első hónapjában a szeszes italok, dohányárúk, az élelmiszerek és a szolgáltatások drágultak az átlagosnál nagyobb mértékben.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok 2018-ban

- 2018-ban az **élveszületések** száma 1,9, a **halálozásoké** 0,4%-kal csökkent a 2017. évihez képest. A 40 097 fős **természetes népességfogyás** a bázisévét 3,0%-kal haladta meg. Valamelyest, 06%-kal emelkedett a **házasságkötések** száma is. Ezer élveszületésre 3,4 **csecsemőhalálozás** jutott, ami az eddig mért legalacsonyabb éves érték.
- A **teljes termékenységi arányszám** az egy évvel korábbival egyezően 1,49 volt, a születésszám a szülőképes korú nők számának visszaesése miatt mérséklődött.
- A **lakónépesség becsült száma** a nemzetközi vándorlás figyelembevételével 2018 végén 9 millió 764 ezer fő volt.
- 2018-ban a korábbi évekre jellemző javuló **munkaerőpiaci** tendenciák folytatódtak: többen dolgoztak és kevesebben voltak munka nélkül, összességében a gazdaságilag aktívak száma és aránya gyarapodott, ezzel párhuzamosan pedig az inaktívaké tovább mérséklődött.
- 2018-ban a **keresetek** növekedési dinamikáját elsősorban a munkaerő-kereslet élénkülése, a minimálbér és a garantált bérminimum 8, illetve 12%-os emelése, a költségvetési szféra egyes területeit, továbbá bizonyos állami közszolgáltató cégek munkavállalóit érintő keresetrendezések befolyásolták.
- 2018-ban az előző évinél 1,6%-kal több, 16 757 **személy sérüléssel közúti közlekedési balesetben** 629-en haltak meg, és közel 22 ezren sérültek meg.

Összefoglaló adatok

Mutató	2018	2018. I. negyedév	2018. II. negyedév	2018. III. negyedév	2018. IV. negyedév
	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest, %				
Bruttó hazai termék (GDP)	4,9 ^R	4,6 ^R	4,9	5,1 ^R	5,1 ^R
Beruházás ^a	17,0	10,5 ^R	16,0 ^R	22,1	16,9
A háztartások tényleges fogyasztása	4,6	5,2 ^R	4,6 ^R	4,4 ^R	4,3
	A GDP százalékában				
Kormányzati szektor nettó hitelnyújtása, -felvétele	..	-0,5	0,1	-0,7	..
	Ezer darab				
Az épített lakások száma	17,7	3,4	3,1	3,7	7,5

Mutató	2018	2018. július– szeptember	2018. augusztus– október	2018. szeptember– november	2018. október– december
	A 15–64 éves népességén belül, %				
Munkanélküliségi ráta	3,7	3,9	3,7	3,7	3,6
Foglalkoztatási arány	69,2	69,5	69,8	69,7	69,5

Mutató	2017	2018. október	2018. november	2018. december	2018. január– december
	Száma, fő ^a				
Élveszületések	91 577	7 982 ^a	7 307 ^a	7 184 ^a	89 800 ^a
Halálozások	131 674	10 921 ^a	10 468 ^a	12 188 ^a	131 100 ^a
Természetes szaporodás/fogyás	-40 097	-2 939 ^a	-3 161 ^a	-5 004 ^a	-41 300 ^a
	Millió euró				
Külkereskedelmi termékforgalom					
behozatali értéke	92 602	9 170 ^a	8 996 ^a	7 271 ^a	99 018 ^a
kiviteli értéke	100 680	9 474 ^a	9 474 ^a	7 669 ^a	105 059 ^a
egyenlege	8 078	304 ^a	478 ^a	398 ^a	6 041 ^a
	Változás az előző év azonos időszakához képest, %				
Behozatal volumene	8,3	7,4 ^a	5,4 ^a	..	6,2 ^{a)}
Kivitel volumene	5,9	6,4 ^a	3,9 ^a	..	4,6 ^{a)}
Mezőgazdasági termelői árak	5,6	5,1	4,5	5,8	2,7
Ipari termelés volumene	4,6	6,0 ^a	4,0 ^a	5,4 ^a	3,6 ^a
Ipari belföldi értékesítésének volumene	3,3	11,9 ^a	6,9 ^a	7,2 ^a	6,8 ^a
Ipari exportértékesítés volumene	5,1	4,9 ^a	1,9 ^a	4,4 ^a	1,4 ^a
Feldolgozóipari új rendelések volumene	–	5,7 ^a	2,8 ^a	1,3 ^a	–
Ipari termelői árak	3,3	6,4	5,1	4,7	5,5
Építőipari termelés volumene	29,7	18,4 ^a	27,7 ^a	17,5 ^a	22,3 ^a
Kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumene ^a	5,4	6,4 ^a	5,0 ^a	3,7 ^a	6,0 ^a
Kereskedelmi szálláshelyek					
összes vendégei	6,9	8,0 ^a	6,5 ^a	1,0 ^a	5,2 ^a
összes vendégéjszakái	7,7	5,4 ^a	3,7 ^a	1,6 ^a	3,8 ^a
Alkalmazásban állók létszáma ^a	1,6	0,9	1,4	0,8	1,2
Bruttó átlagkereset, nominális ^a	12,9	10,8	10,4	10,2	11,3
Nettó átlagkereset, nominális ^a	12,9	10,8	10,4	10,2	11,3
Fogyasztói árak ^{b)}	2,4	3,8	3,1	2,7	2,8

^{a)} 2018. január–november.

^{b)} 2019. január: 2,7%.

RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS

Macrogazdasági folyamatok

Hazai és nemzetközi gazdasági teljesítmény¹

A **globális gazdaság** bővülése 2018-ban folytatódott, a Nemzetközi Valutaalap becslése szerint a világgazdaság teljesítménye 3,7%-kal meghaladta a 2017. évit. A növekedés dinamikája ugyanakkor kissé lassult. A globális gazdasági hangulatra kihatott az Egyesült Államok külgazdasági politikája, a kőolajpiaci folyamatok, valamint a főbb jegybankok szigorodó monetáris politikája.

A magyar gazdaság 2013-ban kezdődött dinamikus bővülése **2018 IV. negyed- évében** is folytatódott: a **GDP volumene** 5,1%-kal emelkedett az egy évvel korábbi, magas bázishoz képest. A termelési oldalt tekintve a piaci alapú szolgáltatások járultak hozzá a gazdasági növekedéshez. A felhasználási oldalon a bruttó állóeszköz-felhalmozáson és a háztartások fogyasztásán alapult a növekedés, a külkereskedelem – a korábbi negyedévekhez hasonlóan – továbbra sem támogatta a gazdasági növekedést. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott indexek szerint a gazdasági teljesítmény az előző negyedévhez képest 1,0, az előző év azonos negyedévéhez viszonyítva – az uniós átlagot (1,4%) jelentősen meghaladó mértékben – 4,9%-kal bővült.

---

¹ Források: Európai Központi Bank; Eurostat; FAO; Fed; Magyar Nemzeti Bank; National Bureau of Statistics of China; Nemzetközi Valutaalap; OECD; U.S. Energy Information Administration.

1. ábra

2018 egészében hazánk gazdasági teljesítménye a 2017. évi, magas bázishoz mérten 4,9%-kal emelkedett, amit elsősorban az alapvetően a belső fogyasztáson alapuló piaci alapú szolgáltatások bővülése okozott. A 2018. évi növekedési ütem az elmúlt 14 év legdinamikusabb bővülése volt.

A **termelési oldalt** tekintve leginkább a piaci alapú szolgáltatások, az ipar és az építőipar járult hozzá a gazdasági növekedéshez. Az árutermelő ágazatok közül az építőipar hozzáadott értéke 23, a mezőgazdaságé 5,3, az iparé 3,2%-kal nőtt. A szolgáltatószektorban a legnagyobb mértékű növekedés (7,9%) a kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás területén következett be. A közösségi szolgáltatások hozzáadott értéke alig változott (+0,2%).

1. tábla

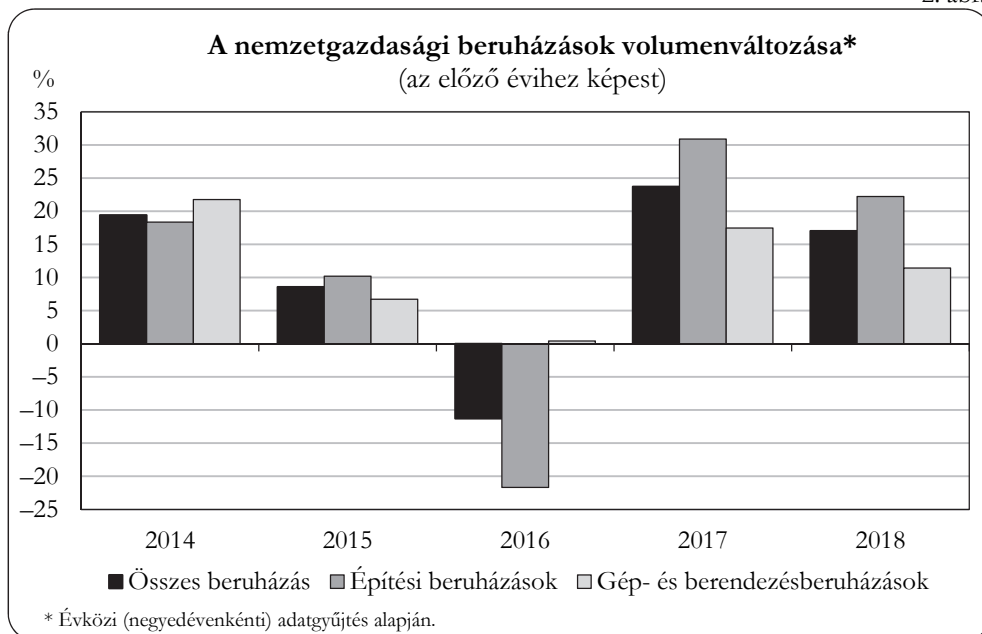
A hozzáadott érték nemzetgazdasági ágankénti alakulása, 2018

Nemzetgazdasági ág, ágcsoport	Megoszlás	(%)
		Volumenváltozás az előző évhez képest
Mezőgazdaság	4,3	5,3
Ipar	25,9	3,2
Építőipar	5,3	22,9
Kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás	12,3	7,9
Szállítás, raktározás	6,2	4,6
Információ, kommunikáció	5,0	7,3
Pénzügyi szolgáltatások	3,5	2,4
Ingatlanügyletek	8,1	4,3
Üzleti szolgáltatások	9,8	6,5
Közösségi szolgáltatások (közigazgatás, oktatás, egészségügy, szociális ellátás)	16,8	0,2
Művészet, szabadidő	2,8	5,5
Nemzetgazdaság összesen (piaci áron)	100,0	4,9

A **felhasználási oldalon** részben a háztartások fogyasztásán alapult a gazdasági növekedés: 2018-ban a háztartások tényleges fogyasztása 4,6%-kal bővült a megelőző év magas bázisához viszonyítva. A közösségi fogyasztás volumene 2,1%-kal mérséklődött, így ezek együttes eredményeként a végső fogyasztás 3,7%-kal bővült. A bruttó állóeszköz-felhalmozás jelentősen hozzájárult a gazdasági növekedéshez, volumene 17%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A felhasználási tétel GDP-hez viszonyított aránya 25,5% volt, 3,2 százalékponttal nagyobb az egy évvel korábinál.

A beruházások növekedése – az egy évvel korábbihoz hasonlóan – 2018-ban is hozzájárult a hazai gazdaság bővüléséhez: a **nemzetgazdasági beruházások** összehasonlító áron számított értéke **az év egészében** – az I. negyedévi 11, a II. negyedévi 16, a III. negyedévi 22 és a IV. negyedévi 17%-os emelkedés következtében – 17%-kal haladta meg az egy évvel korábbi, magas bázist. Anyagi-műszaki összetétel szerint az **építési beruházások** volumene 22, a **gép- és berendezésberuházásoké** 11%-kal nagyobb volt a 2017. évinél.

2. ábra

A 2018. évi beruházási teljesítmény (8,5 ezer milliárd forint) több mint felét megvalósító, **legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások** I. negyedévi – az egy évvel korábbihoz képest – mérséklődő beruházási volumenét a II. és a IV. negyedévben egyaránt 10, a III. negyedévben 13%-os növekedés követte, ami éves viszonylatban 8,8%-os bővülést eredményezett. A nemzetgazdasági beruházások teljesítményértékéből 14%-kal részesedő **költségvetési szerveknél** a beruházások összehasonlító áron számított értéke 31%-kal nagyobb volt az egy évvel korábbi, magas bázisnál.

2018-ban minden nemzetgazdasági ágban emelkedett a beruházási aktivitás az egy évvel azelőttihez viszonyítva. A három legnagyobb súlyú terület közül a leginkább a **szállítás és raktározásban** nőtt a fejlesztések volumene (33%-kal), elsősorban út-, autópálya-, kerékpárút-, vasútépítések és -felújítások, továbbá a szállítással foglalkozó vállalkozások fejlesztéseinek hatására. Az **ingatlanügyletek** beruházási volumene 17%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, amiben a lakásépítések folytatódó bővülése mellett üzleti célokat szolgáló ingatlanfejlesztések (pl. irodaházak, raktárak) is szerepet játszottak. A nemzetgazdaság legnagyobb beruházó területének számító **feldolgozóiparban** a beruházási aktivitás – az első három negyedévben regisztrált mérséklődést vagy csekély növekedést követően – a IV. negyedévben élénkült, így éves viszonylatban a fejlesztések volumene 6,3%-kal meghaladta a 2017. évit. A feldolgozóipari alágak közül négy kivételével növekedtek a beruházások, a legnagyobb mértékben a villamos berendezés gyártásában és az elektronikai iparban. A három legjelentősebb súlyú

beruházó nemzetgazdasági ághoz – a feldolgozóiparhoz, a szállítás és raktározáshoz valamint az ingatlanügyletekhez – a 2018-ban megvalósult fejlesztések hattizede kötődött, hasonlóan a 2017. évihez.

2. tábla

A 10 legnagyobb beruházó nemzetgazdasági ág* beruházási teljesítménye

(%)

Nemzetgazdasági ág	2018. IV. negyedév		2018. év	
	meg- oszlás	volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest	meg- oszlás	volumenváltozás az előző évihez képest
Nemzetgazdaság összesen	100,0	16,9	100,0	17,0
Ezen belül:				
feldolgozóipar	26,6	18,5	26,3	6,3
szállítás és raktározás	18,7	44,0	16,8	33,5
ingatlanügyletek	16,9	21,0	16,6	17,3
közigazgatás	6,3	-3,1	6,6	34,7
kereskedelem	4,3	-9,5	5,2	2,6
mezőgazdaság	3,3	10,8	4,1	8,3
energiaipar	4,4	18,1	3,8	38,7
művészet és szabadidő	2,7	-19,3	3,1	8,9
adminisztratív szolgáltatás	2,4	0,8	2,9	19,3
információ és kommunikáció	2,7	14,0	2,7	1,5

* A beruházások 2018. évi teljesítményértéke alapján.

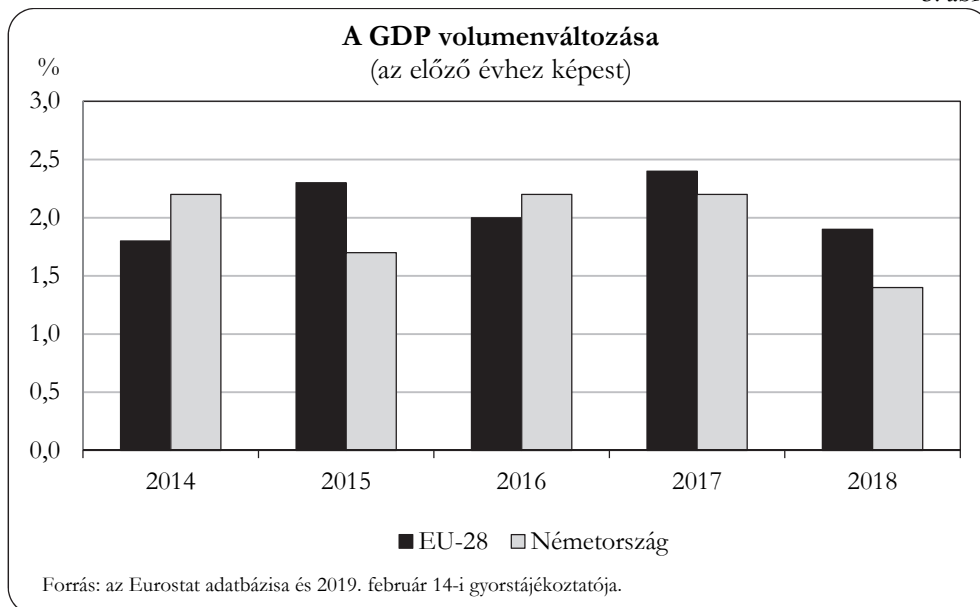
A többi nemzetgazdasági ág közül az **energiaiparban** a megvalósult fejlesztések 39%-os bővülését főként a megújuló energiát hasznosító erőművek létesítése, a **vendéglátásban** regisztrált 23%-os növekedést pedig a szállodaépítések és -felújítások folytatódása eredményezte. Az **építőipari** szervezetek éves viszonylatban – a gazdasági konjunktúrának is köszönhetően – 22%-kal növelték tárgyieszköz-fejlesztéseiket, az **adminisztratív szolgáltatásban** realizált 19%-os emelkedésben pedig a lízing-társaságok élénkülő gép- és járműbeszerzései is szerepet játszottak.

A nagyrészt költségvetési finanszírozású ágak fejlesztési lehetőségeit számottevően befolyásolják az uniós források. A **közigazgatásban** – a IV. negyedévi mérséklődés ellenére – az év egészében 35%-kal nőtt az investíciók volumene, a rend-, a katasztrófa- és a honvédelemmel összefüggő, továbbá a központi közigazgatásban megvalósult fejlesztéseknek is köszönhetően. Az **egészségügyi szolgáltatásban** leginkább a fekvőbeteg-ellátáshoz, az **oktatásban** pedig főként a felsőoktatáshoz kötődő fejlesztések eredményeként összehasonlító áron számítva 31, illetve 14%-kal bővült a beruházások volumene az egy évvel korábbihoz képest. A közigazgatásban, az oktatásban és az egészségügyi szolgáltatásban együttesen a 2018. évi beruházási teljesítmény egytizede valósult meg.

A **külső kereslet** 2018-ban számottevően lassította a GDP növekedését az áruforgalom alakulása miatt. Az import volumennövekedése (7,1%) nagyobb mértékű volt, mint az exporté (4,7%), ezt alapvetően a növekvő fogyasztás és a beruházás emelkedő importigénye okozta. Az áruforgalom és a szolgáltatás-külkereskedelem mindkét irányban bővült. A nemzetgazdaság külkereskedelmi forgalmában – az egy évvel korábbihoz képest 890 milliárd forintos romlással párhuzamosan – 2,0 ezer milliárd forintos többlet keletkezett, deficitese termék-külkereskedelmi egyenleg mellett.

Az Eurostat előzetes adatai alapján 2018-ban az **Európai Unió (EU-28)** GDP-je 1,9%-kal haladta meg az előző évit. A növekedés dinamikája lassult a korábbi évekhez viszonyítva (2018 IV. negyedévében 1,4%-os volt a GDP volumennövekedése az előző év azonos időszakához képest). A rendelkezésre álló adatok alapján Spanyolország gazdasági teljesítménye 2,5, Franciaországé 1,5, az Egyesült Királyságé 1,4, Olaszországé 0,9%-kal bővült az egy évvel korábbihoz mérten. A hazánk legfontosabb külgazdasági partnerének számító Németország gazdasági növekedése számottevően veszített lendületéből, GDP-jének volumene 1,4%-kal emelkedett. A cseh gazdaság növekedése (3,0%) lassabb volt a magyarnál.

3. ábra

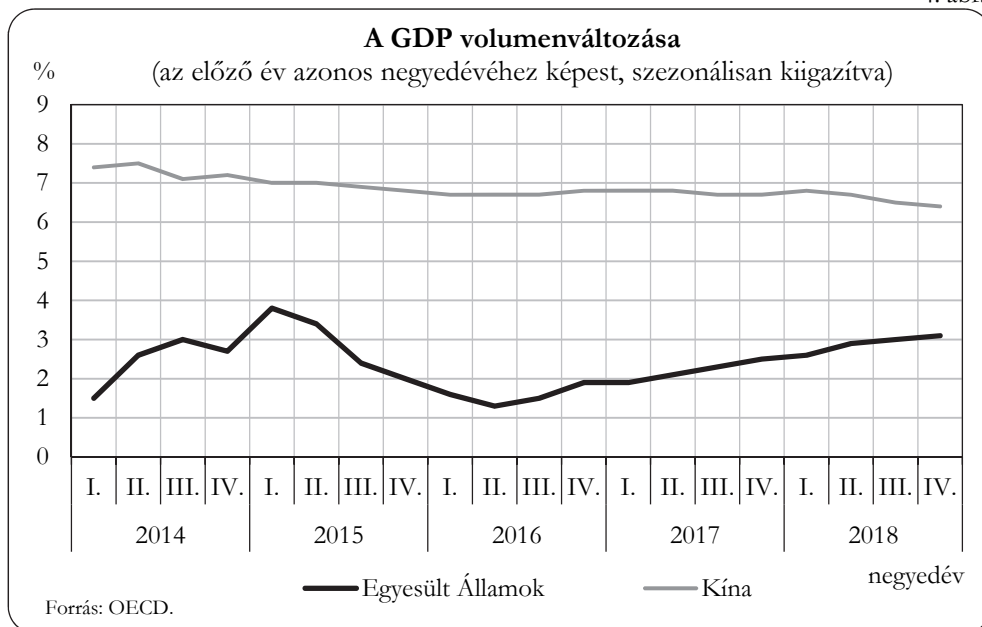
Az **Egyesült Államok**² gazdasági teljesítménye már két éve egyre dinamikusabban növekszik, GDP-jének volumene 2018. IV. negyedévben 3,1%-kal múlta felül az előző év azonos időszakit. 2018 egészében a gazdaság 2,9%-kal bővült, amit elsősorban a bruttó állóeszköz-felhalmozás és a háztartások fogyasztásának bővülése (4,9, illetve 2,6%) segített. Az import volumennövekedése (4,6%) jóval meghaladta az exportét (3,9%), a külkereskedelmi deficit pedig emelkedett. A termelési oldalon az ipari termelés növekedése fokozódott, 4,1%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A gazdasági élénküléssel párhuzamosan a munkanélküliek aránya (2018-ban 3,9%) alacsony, a fogyasztói árak emelkedése (2,4%) pedig gyorsult. Az Egyesült Államok gazdasági hangulatára jelentős hatással van a kereskedelmi vámok körül zajló vita, ugyanis 2018-ban az Egyesült Államok több lépésben számos termékkör importvámmértékét megemelte, ami leginkább a Kínából érkező behozatalt érintette. Az ázsiai ország válaszlépésként szintén megnövelte néhány, elsősorban az Egyesült Államokból behozott termékkör importvámkulcsát.

Az előzetes adatok szerint – az import terén az egyik legfontosabb külkereskedelmi partnerünknek számító – **Kínában** a GDP volumenének bővülése 2018. IV. negyed- évében kissé lassult, 6,4%-os volt. (A teljesítménynövekedés üteme 2015 IV. és 2018 III. negyedéve között 6,5–6,8% között ingadozott.) 2018 egészében a gazdaság teljesítménye 6,6%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, ami az elmúlt évek legalacsonyabb mértékű emelkedése. A gazdaság főbb területein bővült a hozzáadott érték, közülük az feldolgozóipar és a kereskedelemé egyaránt 6,2%-kal. Az ázsiai ország termékexportja – folyó áron – 7,1, termékimportja 13%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.

---

² Az Egyesült Államokra vonatkozó GDP-adat és annak részei szezonálisan kiigazítottak.

4. ábra

A **forint árfolyama** 2018 első négy hónapjában 308 és 315 forint/euró között ingadozott, május és június folyamán viszont jelentősen veszített az értékéből, így június közepétől jellemzően 320–325 forint között mozgott az euró árfolyama. 2018 végén 1 euróért 321,51 forintot, az egy évvel korábbinál 3,7%-kal többet kellett fizetni. A leértékelődés az importfelhasználáson keresztül érezte hatását a termelői és a fogyasztói árak alakulásában. A forint euróval szembeni 2018. évi átlagárfolyama 318,87 forint/euró volt, ez 3,1%-os gyengülést jelent az egy évvel korábbihoz képest. 2018 májusában és júniusában a hazai fizetőeszköz az amerikai dollárral szemben szintén veszített az értékéből, ennek ellenére az év folyamán a forint/amerikai dollár átlagárfolyam (270,25 forint/amerikai dollár) 1,5%-kal alacsonyabb volt az előző év azonos időszakánál. A forint árfolyamának alakulására hatással volt a főbb külföldi jegybankok (például EKB, Fed) szigorodó monetáris politikája és a néhány fejlődő országgal kapcsolatos kockázatok fokozódása.

3. tábla

Árfolyamok, 2018

Megnevezés	Árfolyam					Átlagárfolyam	
	év elején	minimum értéke	maximum értéke	év végi		értéke	változása az előző évhez képest, %
				értéke	változása az előző évhez képest, %		
Forint/amerikai dollár	256,46	247,76	287,49	280,94	8,5	270,25	-1,5
Forint/euró	309,57	308,33	330,04	321,51	3,7	318,87	3,1
Brent (amerikai dollár/hordó)	66,65	50,57	86,07	50,57	-24,2	71,34	31,8

Forrás: Eurostat, Magyar Nemzeti Bank, U.S. Energy Information Administration.

Az Európában irányadó **Brent** árát jellemző 2017 júniusában kezdődött növekvő tendencia 2018. október elejéig tartott, amikor közel négyéves csúcsra (86,07 dollár/hordó) emelkedett a kőolaj hordónkénti ára. Ezt követően az év végére egy hordó kőolaj ára 50,57 dollárra visszaesett. 2018 folyamán egy hordó Brent átlagosan 71,34 dollárba került, 32%-kal többre az egy évvel korábbinál. (Ezzel párhuzamosan a hazai járműzemanyagok az év során átlagosan 7,9%-kal drágultak.)

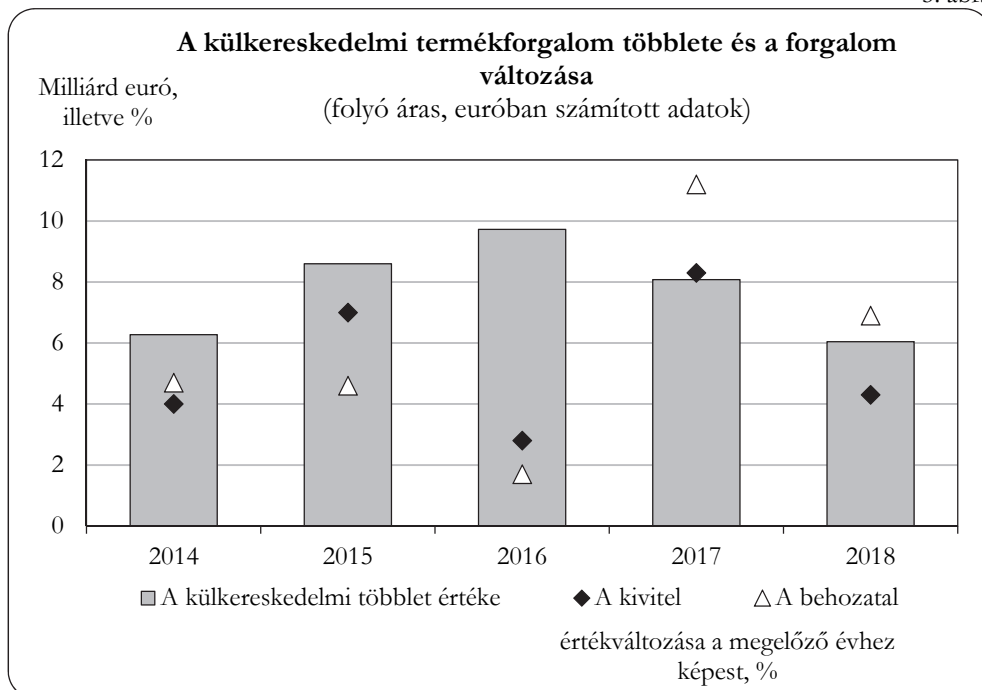
Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Szervezete (FAO) számításai szerint a **globális élelmiszerárak**³ 2018-ban átlagosan 3,5%-kal mérséklődtek az egy évvel korábbihoz képest. A termékcsoportok közül a legnagyobb mértékben (22%-kal) a cukor ára esett vissza, a tendencia több mint egy éve tart. (Ezzel párhuzamosan a cukor hazai fogyasztói ára is számottevően, 19%-kal alacsonyabb volt az előző év azonos időszakánál.) A növényi olajok átlagosan 15%-kal olcsóbbak voltak, emögött a pálmaolaj 15%-os árcsökkenése húzódik meg. A tejtermékek és a húsfélék ára szintén mérséklődött (4,6, illetve 2,2%-kal), ugyanakkor – részint a kedvezőtlenebb globális terméseredmények miatt – a gabonaféléké nőtt (9,0%-kal). Utóbbi hatással volt a hazai mezőgazdasági termelői árakra.

³ A FAO az élelmiszerár-indexen belül alindexeket tesz közzé a gabonafélék, az olajok, a cukor, a tejtermékek, valamint a húskészítmények árváltozásáról. Az indexeket 55 nyersanyag áralakulása alapján állítják össze és havonta jelentetik meg.

Külkereskedelem

A külkereskedelmi termékforgalomra vonatkozó első becslésünk szerint **2018-ban** a kivitel **értéke** 105,1 milliárd eurót tett ki, 4,3%-kal nagyobb összeget, mint egy évvel korábban. A behozatal értéke 99,0 milliárd euró volt, 6,9%-kal meghaladta a 2017. évit. A külkereskedelmi többlet 6,0 milliárd eurót tett ki, 2,0 milliárd euróval kevesebbet, mint 2017-ben. Az aktívum a 2018. évinél legutóbb 2010-ben volt kevesebb.

5. ábra

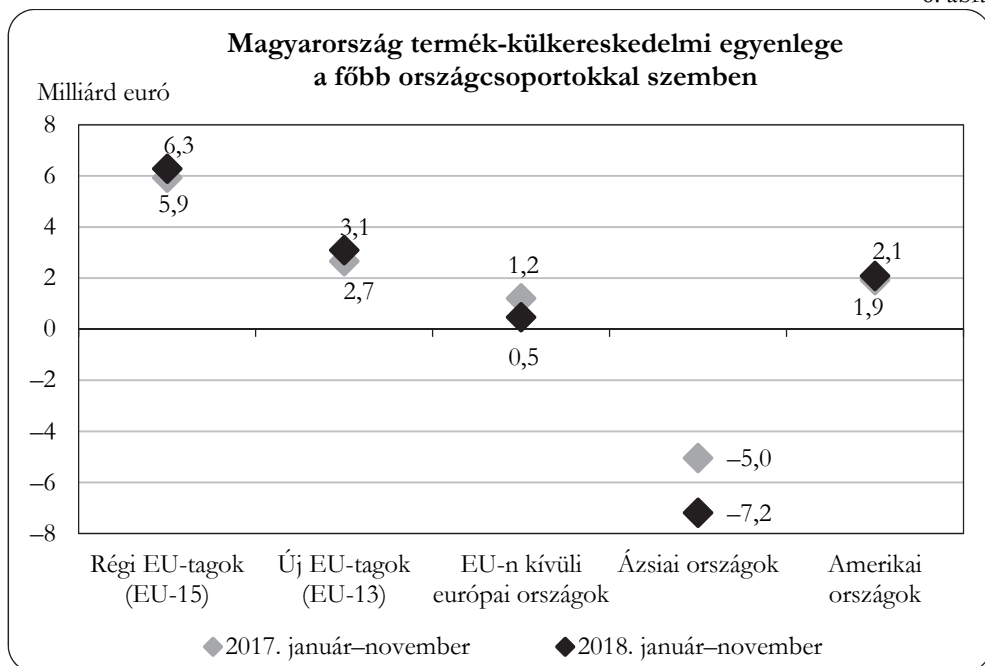
A részletesen feldolgozott, **2018. január–novemberi** adatok szerint a külkereskedelmi termékforgalom **volumene** exportban 4,6, importban 6,2%-kal nőtt 2017 azonos időszakához viszonyítva. A kivitel értéke az első 11 hónapban 97,4 milliárd, a behozatalé 91,7 milliárd euró volt.

2018. január–novemberben a kivitel **forintban mért árszínvonala** 3,0, a behozatalé 3,9%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A **cserearány** 0,9%-kal romlott. A **forint** az első 11 hónap átlagában az euróhoz képest 3,1%-kal leértékelődött, a dollárhoz viszonyítva azonban 2,3%-kal erősebb volt, mint 2017 ugyanezen időszakában.

A január–novemberi adatok alapján exportunk négyötödét, importunk háromnegyedét az **Európai Unió tagországaival** bonyolítottuk le. Ebben a viszonylatban

a kereskedelem euróértéke mindkét forgalmi irányban közel 6%-kal bővült a 2017. január–novemberihez képest. A tagországokkal folytatott külkereskedelmünkben 9,4 milliárd eurós aktívum keletkezett az első 11 hónap során, ami az egyenleg 785 millió eurós javulását jelenti. Az összes termékforgalomból 56%-os aránnyal rendelkező régi tagállamok (EU-15) esetében mindkét irányban 5%-kal bővült a forgalom, a mérlegünk 352 millió euróval javult velük szemben. A 2004 óta csatlakozott 12 új tagország viszonylatában a kivitel euróértéke 7,9%-kal nőtt, kissé nagyobb mértékben, mint a behozatal. Az aktívum ebben a viszonylatban 433 millió euróval emelkedett a 2017. január–novemberihez képest. Az uniós forgalomban keletkezett többlet kétharmada a régi, a fennmaradó része az új tagállamok vonatkozásában alakult ki.

6. ábra

Az **Európai Unión kívüli országok** esetében kivitelünk euróértéke 1,2%-kal mérséklődött, a behozatalé 12%-kal bővült 2017 első 11 hónapjához viszonyítva. Az egyenleg ebben a fő relációban számottevően romlott, a 3,7 milliárd eurós deficit 2,6 milliárd euróval több az egy évvel korábinál. A mérlegromlás leginkább az ázsiai országokkal lebonyolított áruforgalom alakulásával magyarázható, aminek egyenlege 2,1 milliárd euróval vált kedvezőtlenbé, túlnyomórészt az import 16%-os bővülésének betudhatóan. Az ázsiai országok közül 100 millió eurót meghaladó összegben nőtt a behozatal Kínából (609 millió euróval, +14%), Dél-Koreából (566 millió euróval, +52%), Vietnámból (196 millió euróval, +85%), Hongkongból (139 millió euróval, +23%) és Irakból (131 millió euróval, +72%).

4. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása országcsoportok szerint,
2018. január–november**

(%)

Országcsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	érték- index ^{a)}	megoszlás ^{a)}	volumen- index	érték- index ^{a)}	megoszlás ^{a)}
	2017. január– november=100,0			2017. január– november=100,0		
Európai Unió (EU-28)	105,8	105,9	80,8	104,7	105,5	75,6
Régi tagállamok (EU-15)	105,2	105,2	57,5	104,3	105,1	54,2
Új tagállamok (EU-13)	107,0	107,9	23,4	105,6	106,7	21,4
EU-n kívüli országok	99,8	98,8	19,2	111,5	112,1	24,4
Ebből:						
Ázsiai országok	..	92,0	5,1	..	116,3	13,3
EU-n kívüli európai országok	..	101,4	8,5	..	112,3	8,5
Amerikai országok	..	100,0	4,3	..	92,8	2,3
Összesen	104,6	104,5	100,0	106,2	107,1	100,0

^{a)} Euróadatokból számítva.

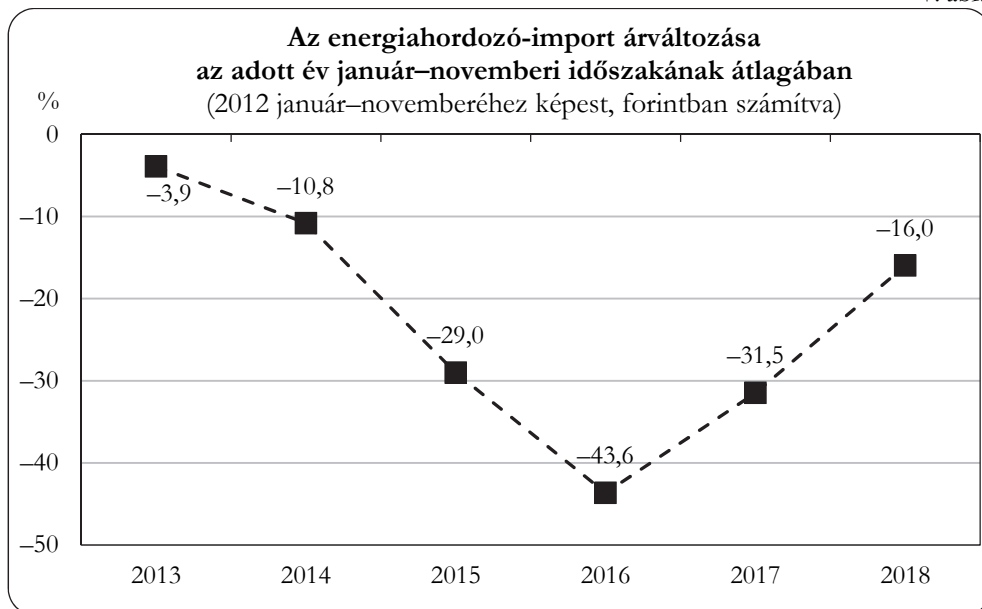
A külkereskedelmünk valamivel több mint felét kitevő **gépek és szállítóeszközök** esetében az export volumene 5,1, az importé 6,5%-kal meghaladta a 2017. január–novemberit. A gépek és szállítóeszközök kereskedelmének forintban számított árszínvonala emelkedett a legkisebb mértékben az árufojcsoportok közül. Külkereskedelmünk legfontosabb termékcsoportjait a villamos gépek, készülékek és műszerek, valamint a közúti járművek jelentik, amelyek 13, illetve 14%-os részét adják az összeforgalomnak. A behozatal euróban számított értéke mindkét termékcsoporthoz esetében 4 százalékponttal nagyobb ütemben bővült, mint a kivitelé, a legnagyobb mértékben a villamos gép, készülék és műszerek importja nőtt (11%-kal), míg a közúti járművek exportja lényegében stagnált. Az export harmadik legnagyobb forgalmú árucsoportjának, az energiafejlesztő gépek és berendezések kivitele 5,1%-kal elmaradt a 2017. január–novemberitől, forgalmuk az első 11 hónapban 7,9 milliárd eurót tett ki.

A külkereskedelmünk 35%-át jelentő **feldolgozott termékek** volumene kivitelben 5,8, behozatalban 8,9%-kal bővült, az árufojcsoportok közül a legszámottevőbb mértékben. Az idetartozó csoportok közül a legnagyobb értékű árumozgás a forgalom mindkét irányában a gyógyszer és gyógyszerészeti termékekből valósult meg, amelyek folyó áron, euróban számított exportja 12, importja 20%-kal bővült. A behozatalban több termékcsoporthoz forgalma nőtt két számjegyű mértékben, mint a kivitelben: előbbi irányban a lábbelik importértéke 16, a ruházati cikkek és öltözköztetőkiegészítők 19%-kal múlta felül a 2017. első 11 havit.

2018 első 11 hónapjában az **élelmiszerek, italok, dohánytermékek** export-volumene az áruфőcsoportok közül egyedülként mérséklődött (3,5%-kal), import-volumene 5,9%-kal nőtt a megelőző év azonos időszakához képest. A legnagyobb forgalmú árucsoportot a hús és húskészítmények jelentik, amelyek kereskedelme – folyó áras, euróban számított adatok szerint – a forgalom mindkét irányában 4,0%-kal bővült a 2017. első 11 havihoz képest. Kizárólag a kivittelt tekintve még mindig a gabona és gabonakészítményekből bonyolítottuk le a legnagyobb kereskedelmet, aminek 1,3 milliárd eurós exportja ugyanakkor 22%-kal elmaradt az egy évvel korábitól.

Az **energiahordozók** változatlan áron számított behozatala az áruфőcsoportok közül egyedülként csökkent (5,2%-kal), kivitele 3,3%-kal bővült 2017 január–novemberéhez mérten. Az energiahordozó-import forintban számított árszínvonala az áruфőcsoportok közül messze a legnagyobb mértékben, 23%-kal emelkedett. Az elmúlt két év január–novemberi időszakaiban tapasztalt drágulások ellenére az energiahordozó-import 2018. első 11 havi árszintje 16%-kal még mindig alacsonyabb volt a 2012. azonos időszakinál, miután 2013–2016 során számottevően olcsóbbá vált a behozatal.

7. ábra

Az energiahordozók áruфőcsoporton belül a forgalom mindkét irányában a kőolaj és kőolajtermékek kereskedelme volt a legnagyobb: euróban számított kivitele 34, behozatala 26%-kal haladta meg az egy évvel korábit.

5. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása árufőcsoportok szerint,
2018. január–november**

(%)

Árufőcsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}
	2017. január– november=100,0			2017. január– november=100,0		
Élelmiszerek, italok, dohány	96,5	98,2	6,8	105,9	105,4	5,2
Nyersanyagok	100,6	100,0	2,3	102,5	101,2	2,1
Energiahordozók	103,3	117,3	2,8	94,8	112,6	8,1
Feldolgozott termékek	105,8	105,8	32,5	108,9	109,4	37,1
Gépek és szállítóeszközök	105,1	104,1	55,7	106,5	104,9	47,5
Összesen	104,6	104,5	100,0	106,2	107,1	100,0

^{a)} Euróadatokból számítva.

Az Európai Unió tagállamainak unión kívüli országokba irányuló exportja 1800 milliárd, az onnan érkező importja 1825 milliárd eurót tett ki 2018. január–novemberben. A kivitel értéke 4,7, a behozatalé 6,7%-kal haladta meg a 2017. első 11 havit. Az egyenleg 34 milliárd euróval romlott, a hiány 25 milliárd euró volt.

Az export 41, az import 31%-át a gépek és szállítóeszközök tették ki, ezáltal a forgalom mindkét irányában a **legfontosabb árufőcsoportot** jelentik. Az árufőcsoport kivitele mindössze 2,1%-kal bővült 2017. január–novemberhez képest, kisebb mértékben, mint a forgalom egésze, illetve mint a gépimport. Az energiahordozók kereskedelmében az egy évvel korábbinál 61 milliárd euróval nagyobb hiány keletkezett.

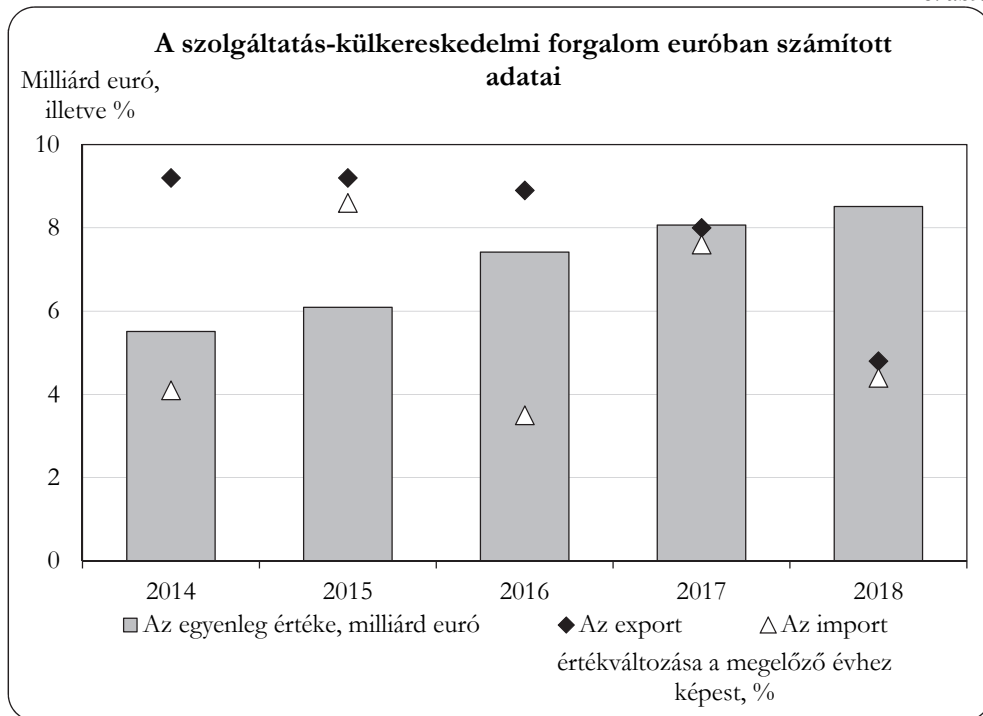
Az EU legfontosabb kereskedelmi partnere exportban az Egyesült Államok, importban Kína volt. A behozatal és a kivitel együttes összegét tekintve az Egyesült Államokkal az uniós forgalom 17, Kínával 15%-a bonyolódott le 2018 első 11 hónapjában.

A 28 tagállam egymás közötti termékforgalma 3256 milliárd euró értékű volt az első 11 hónapban, 5,3%-kal több az egy évvel korábbinál.

2018-ban Magyarország – turizmussal együtt számított – szolgáltatásexportja 25,1 milliárd, -importja 16,6 milliárd eurót tett ki. A bevételek összege 4,8, a kiadásoké 4,4%-kal növekedett 2017-hez viszonyítva. Szolgáltatás-külkereskedelmünk egyenlege 8,5 milliárd eurós többlettel zárta a 2018. évet, ami 448 millió eurós javulást jelent az egy évvel korábbihoz képest.

8. ábra

Az export bővülése a **szolgáltatáscsoportok** közül legnagyobb részét a szállítási szolgáltatások növekedésének köszönhető. A csoporton belül dinamikusan, euróban számítva 17%-kal nőtt a légi szállítások exportjából származó bevétel. A mérleg javulása ugyanakkor legfőképpen a turizmusnak tulajdonítható, amelynek aktívuma 3,3 milliárd euróról 3,6 milliárd euróra bővült.

Az **országcsoportok** közül az EU-val lebonyolított kereskedelem egyenlege 5,2 milliárd eurós aktívumot mutat, lényegében ugyanakkorát, mint 2017-ben. A teljes szolgáltatás-külkereskedelmi forgalmunkban keletkezett többlet fele a régi tagállamok viszonylatában alakult ki, ugyanakkor a mérleg javulása az amerikai országokkal folytatott kereskedelemnek tulajdonítható leginkább.

Az **Európai Unió szolgáltatás-külkereskedelmi forgalma** 2018-ban exportban 905 milliárd, importban 708 milliárd euró volt az Eurostat adatai szerint. 2017-hez képest a bevételek 2,7, a kiadások 1,5%-kal növekedtek. Az egyenleg 197 milliárd eurós többlettel zárta az évet, a mérleg 13 milliárd euróval javult 2017-hez viszonyítva.

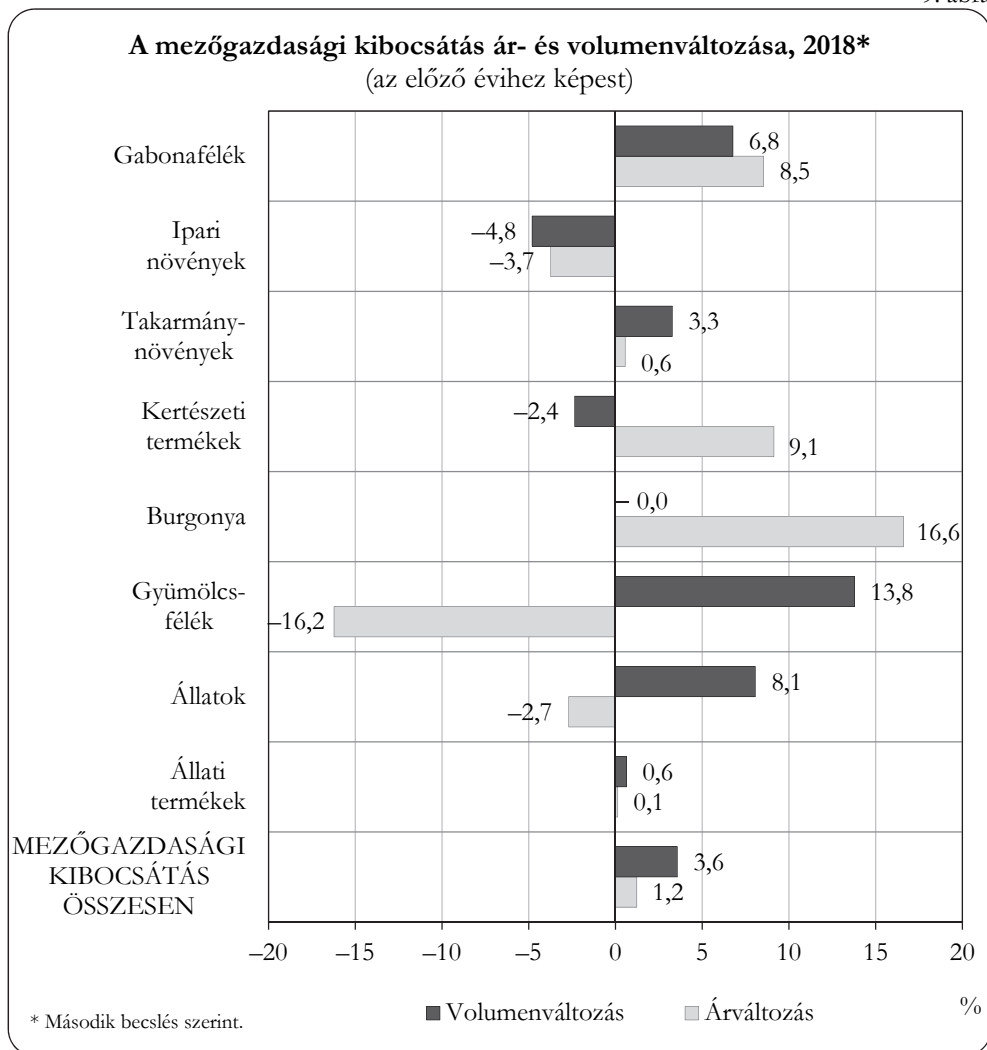
*Ágazati teljesítmények***Mezőgazdaság**

A mezőgazdasági számlák rendszerének második becslése szerint **2018-ban** az **agrárium** teljes kibocsátásának volumene 3,6%-kal növekedett az árak 1,2%-os emelkedése mellett. A volumen- és az árváltozás eredményeként a mezőgazdaság kibocsátásának értéke folyó áron (2,7 ezer milliárd forint) a szolgáltatásokkal és kiegészítő tevékenységekkel együtt 4,8%-kal nőtt 2017-hez képest. A teljes kibocsátásból a növénytermesztés 58, az állattenyésztés 35%-kal részesedett, a többit a mezőgazdasági szolgáltatások és a másodlagos tevékenységek adták.

A **növénytermesztés** termelési volumene 2,6, ezen belül a gabonaféléké 6,8%-kal nőtt a 2017. évi, alacsony bázishoz képest. A főbb gabonanövények közül a búza volumene 1,0, az árpáé 19%-kal csökkent, a kukoricáé ezzel szemben 18%-kal bővült, mivel terméseredménye jelentősen meghaladta az átlagtól elmaradó 2017. évit. A teljes mezőgazdasági kibocsátás volumenének változására a kukorica gyakorolta a legnagyobb hatást. A burgonya termelési volumene azonos volt az előző évvel. A takarmány-növények kibocsátása 3,3, a gyümölcsféléké 14%-kal nőtt, az utóbbi jelentős részét kitevő almáé 42%-kal emelkedett. Ezzel szemben a kertészeti termékek termelési volumene 2,4, az ipari növényeké 4,8, a cukorrépáé 20%-kal csökkent.

Az **állattenyésztés** teljesítménye 5,7, ezen belül az élő állatoké 8,1%-kal haladta meg a 2017. évit. A baromfi kibocsátása 13, a szarvasmarháé 7,0, a sertésé 3,0%-kal nőtt. Az állati termékek volumene 0,6%-kal volt nagyobb az előző évinél, ezen belül a tej mennyisége kismértékben nőtt, a tojásé nem változott. 2018-ban a növénytermesztési és kertészeti termékek árszínvonala 3,0%-kal magasabb, az állatoké és állati termékeké 1,8%-kal alacsonyabb volt a 2017. évinél.

9. ábra

A termék-előállításához és a szolgáltatásnyújtáshoz szükséges folyó termelőfelhasználás volumene 1,8, árindexe 4,1%-kal növekedett, ezáltal értéke 6,0%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A kibocsátás és a folyó termelőfelhasználás különbözeteként előálló **bruttó hozzáadott érték** előző évi áron 5,9%-kal nőtt. A termelési tényezők jövedelme 2,9, a vállalkozói jövedelem 2,6%-kal múlta felül a 2017. évit. Az agrárium éves munkaerőegységben kifejezett **munkaerő-felhasználása** 3,9%-kal csökkent. A mezőgazdasági jövedelmek és változásainak mérésére a leggyakrabban használt nemzetközi jelzőszám, a termelési tényezők munkaerőegységre jutó reáljövedelme („A” mutató) 3,3%-kal emelkedett. A mutató értéke az Európai

Unióban Szlovéniában (24%) és Franciaországban (9,7%) nőtt a legnagyobb mértékben, míg Dániában (-53%) és Svédországban (-38%) csökkent a leginkább. A magyar növekedési ütem a legnagyobbak között található.

Előzetes adatok szerint 2018-ban a **főbb szántóföldi növények** terméseredménye különbözőképpen változott az előző évihez képest. Gabonafélékből 49 ezer hektárral kisebb területen 805 ezer tonnával több, összesen 14,8 millió tonna termett. A búza hozama a 2017. évvel majdnem azonos, termésátlaga viszont 330 kilogrammal alacsonyabb volt. A kiadós tavaszi csapadék, majd a gyors és tartós felmelegedés kedvezően hatott a kukorica fejlődésére, amiből az előző évinél 4,5%-kal kisebb területen 18%-kal többet arattak. Hektáronkénti termésátlaga az ezredforduló óta csak 2016-ban volt nagyobb a 2018. évinél.

6. tábla

A főbb szántóföldi növények terméseredménye, 2018*

Növény	Betakarított termésmennyiség			Termésátlag		
	1000 tonna	2013–2017 közötti évek átlaga = 100,0%	2017 = 100,0%	kg/hektár	2013–2017 közötti évek átlaga = 100,0%	2017 = 100,0%
Búza	5 246	99,0	100,0	5 100	100,9	93,9
Kukorica	7 963	104,3	118,2	8 440	123,4	123,8
Napraforgó	1 832	107,3	90,6	2 960	108,4	101,7
Repcemag	1 000	135,8	107,2	3 020	97,8	98,1
Lucernaszéna	978	131,9	100,7	5 050	105,1	100,6
Cukorrépa	942	89,5	80,4	59 300	95,1	94,4

* Előzetes adatok.

Az olajos magvú növények közül a napraforgó terméseredménye kiterjedéséhez viszonyítva kevésbé csökkent, mivel közel 3 tonnás hektáronkénti hozama 1,7%-kal nagyobb volt a 2017. évinél. A napraforgóhoz képest csaknem feleakkora, ugyanakkor az előző évinél 9,4%-kal nagyobb területen termesztett repceből 7,2%-kal több mag termett. Termésátlaga 1,9%-kal elmaradt az előző évitől, de így is elérte a hektáronkénti 3 tonnát. A lucerna betakarított területe és a begyűjtött széna mennyisége lényegesen nem változott az előző évihez képest. A burgonya 2018. évi szántóföldi kiterjedése és terméseredménye korábban egyszer sem volt ilyen alacsony. Az uniós cukorkvóta 2017. szeptemberi eltörlése ellenére 2018-ban a cukorrépa területe az előző évinél 15%-kal kisebb, hozama egyötödével kevesebb lett.

A főbb gazdasági **haszonállatok** 2018. december 1-jei egyedszáma eltérően változott az előző év azonos időpontjához képest. A szarvasmarha-állomány 2010 decembere óta tartó gyarapodása folytatódott. A gazdálkodók a tél kezdetén 885 ezer

szarvasmarhát istállóztak, 15 ezerrel többet az egy évvel korábbinál. A teljes létszám 46%-át kitevő tehének száma 8 ezerrel nőtt.

7. tábla

Állatállomány, december 1.

Megnevezés	2013	2014	2015	2016	2017	2018 (ezer egyed)
Szarvasmarha	782	802	821	852	870	885
Sertés	3 004	3 136	3 124	2 907	2 870	2 872
Juh	1 214	1 185	1 190	1 141	1 146	1 109
Baromfi	37 900	38 599	40 334	40 185	40 633	39 729
Ebből: tyúk	29 474	30 521	32 432	32 027	31 844	30 658
lúd	1 631	1 027	1 023	1 257	1 189	1 335
kacsa	4 265	4 295	4 028	4 033	4 695	4 894
pulyka	2 530	2 756	2 851	2 868	2 905	2 842

A sertésállomány 2015 óta tartó fogyása megállt, december eleji létszáma (2 millió 872 ezer) lényegesen nem változott az egy évvel korábbihoz képest. Az állomány további gyarapodását vetíti előre, hogy az anyakocák száma 3,7%-kal emelkedett. A juhállomány egy év alatt 3,3%-kal 1109 ezerre csökkent, ezen belül a teljes létszám 72%-át kitevő anyajuhoké 1,6%-kal mérséklődött. A tyúkállomány 3,7%-kal kisebb lett, de az egyedek 36%-át kitevő tojóké majdnem azonos volt a 2017 decemberivel. A vízi szárnyasok közül a ludak száma 12 hónap alatt 12, a kacsáké 4,2%-kal növekedett. A 2,8 milliós pulykaállomány 2017. december 1-jéhez viszonyítva 2,1%-kal fogyott.

Ipar

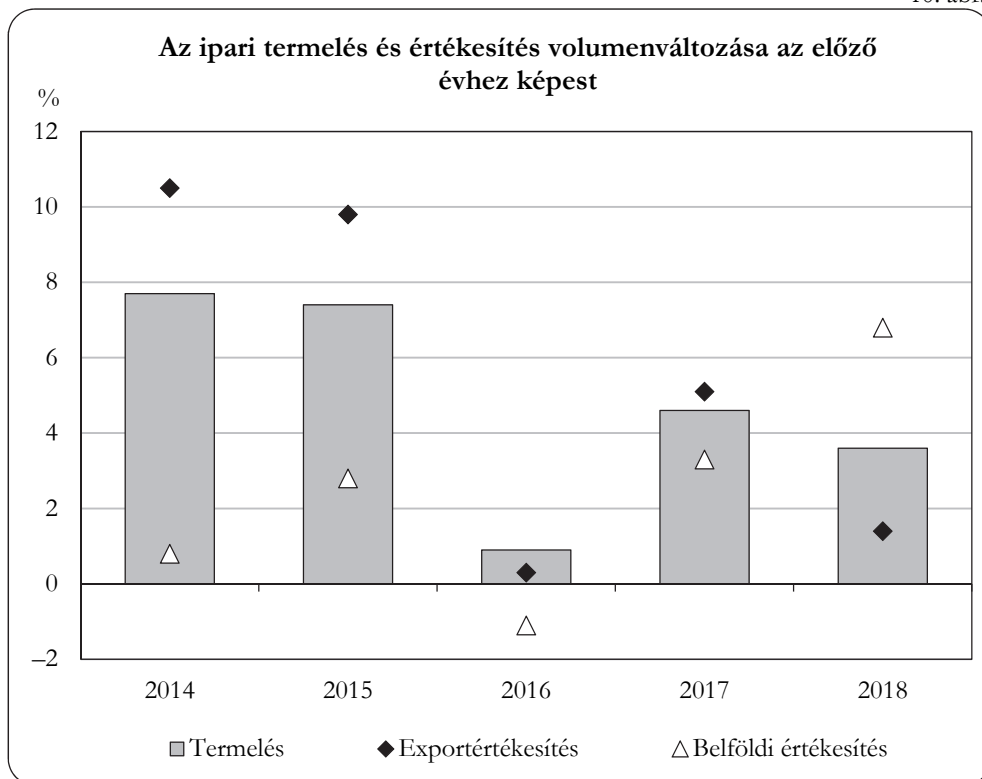
A gazdaság növekedését – a korábbi évekhez hasonlóan – 2018-ban is támogatta a ipar teljesítménye, amely a bruttó hozzáadott érték mintegy negyedét realizálta.

2018 decemberében az ipari termelés volumene⁴ 5,4%-kal (munkanaphatástól megtisztított adatok alapján 5,7%-kal) meghaladta az egy évvel korábbit. A bővüléshez az export és a belföldi értékesítések növekvő volumene egyaránt hozzájárult.

Az egész évet tekintve **2018-ban az ipari termelés** volumene 3,6%-kal nagyobb volt az előző évinél. Az emelkedő tendencia 2013 óta tart. A növekedést a belföldi értékesítések 6,8 és az export 1,4%-os bővülése is segítette, így a korábbi évektől eltérően 2018-ban a hazai eladások volumene nőtt dinamikusabban. Ebből adódóan az export ipari értékesítéseken belüli aránya az egy évvel korábbinál alacsonyabb, 63% volt.

⁴ Az ipar összesen adata a teljes iparra, az iparra vonatkozó többi adat a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körére vonatkozik.

10. ábra

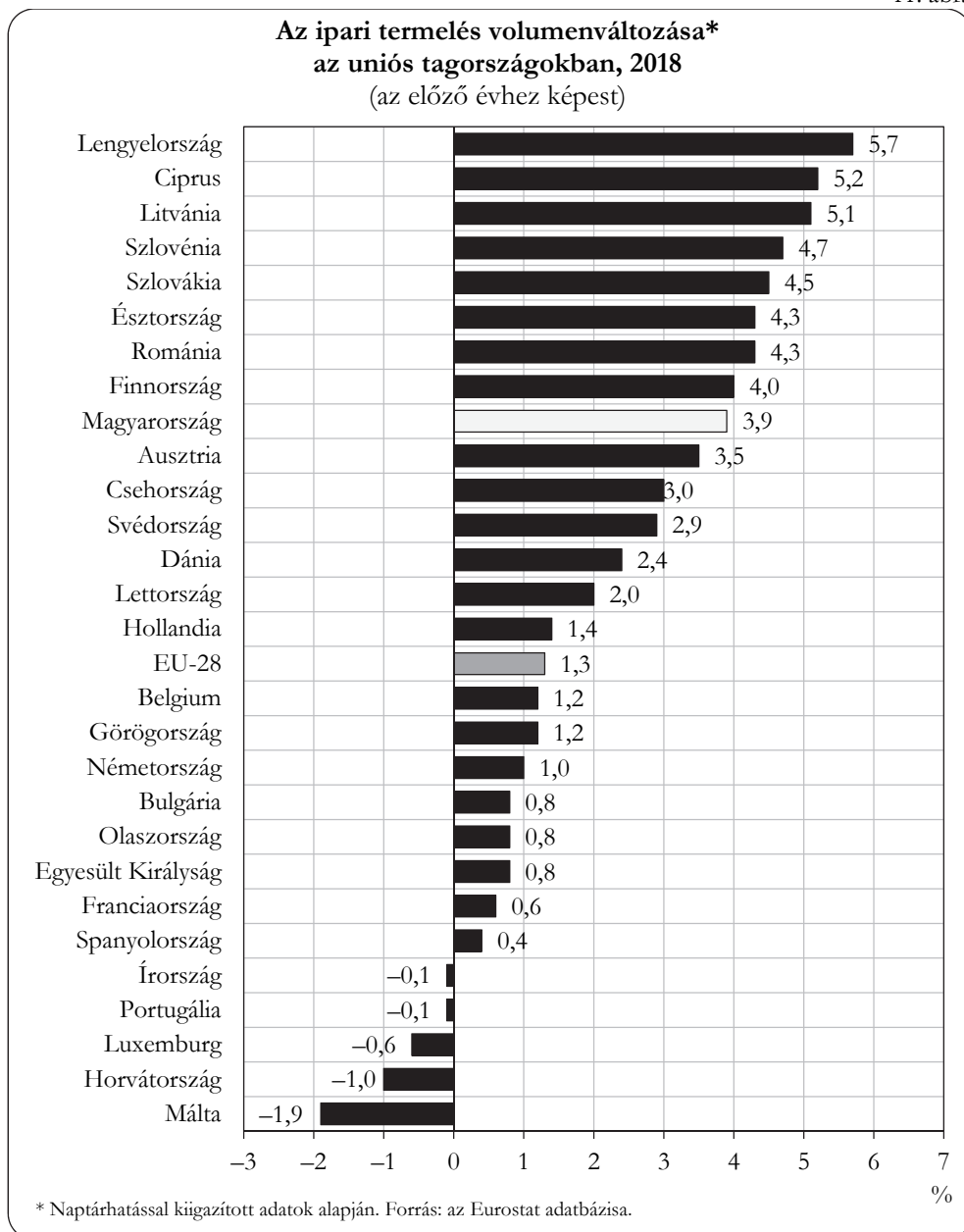

A **belföldi eladások** volumene az energiaiparban 2,1%-kal csökkent, a feldolgozóiparban viszont 11%-kal bővült, amihez szinte minden részterület hozzájárult. Közülük az ebben a relációban legnagyobb részarányú élelmiszeripar hazai értékesítései összehasonlító áron 6,2%-kal meghaladták az egy évvel korábbiét. Az ipari **export** harmadát jelentő járműgyártás külpiaei eladásainak volumene 2,2%-kal csökkent, a második legnagyobb (15%-os) súlyú elektronikai iparé 6,6%-kal nőtt.

A naptárhatással kiigazított adatok szerint az ipari termelés volumene hazánkban 2018-ban 3,9%-kal – az **EU–28** átlagát (1,3%) jóval meghaladó mértékben – bővült. Az unió tagállamainak többségében a 2018. évi kibocsátás nagyobb volt az egy évvel korábbinál. A legdinamikusabb (5,7%-os) emelkedés Lengyelországban történt, a másik két visegrádi ország közül Szlovákiában nagyobb (4,5%), Csehországban kisebb (3,0%) mértékben nőtt a termelés volumene, mint hazánkban. A Magyarország legfontosabb külgazdasági partnerének számító Németországban 2018-ban 1,0%-kal nőtt a kibocsátás. A német ipar növekedési ütemét visszafogta a járműgyártás csökkenése.⁵

⁵ Forrás: Eurostat.

11. ábra

2018-ban az ipar nemzetgazdasági ágai közül a meghatározó (96%-os) részesedéssel bíró feldolgozóipar termelése 3,7%-kal nagyobb, az energiaiparé 3,3%-kal kisebb volt az előző évinél. A csekély súlyú bányászat kibocsátása 54%-kal nőtt, döntően a kőolaj- és földgázkitermeléssel kapcsolatos feltáró tevékenységek, valamint az élénk

építőipari keresletet kiszolgáló, elsősorban az útépitésekhez szükséges alapanyagokat előállító kőfejtés, homok- és agyagbányászat volumennövekedése miatt.

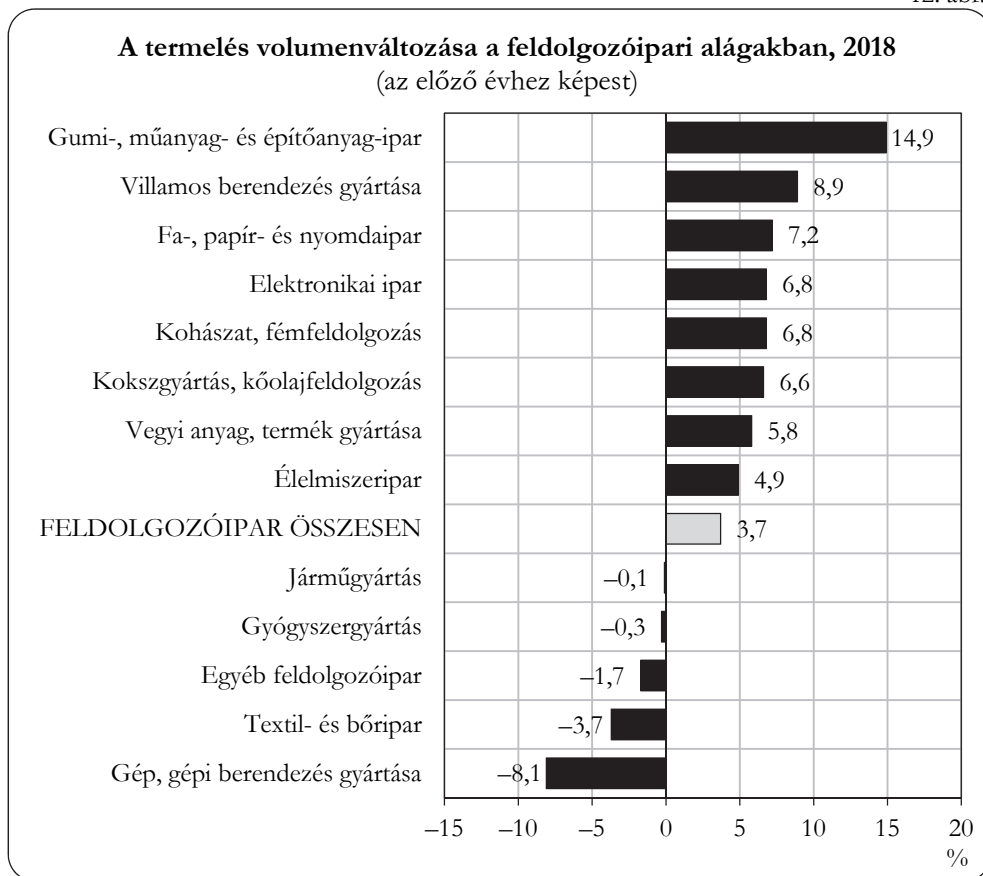
A **feldolgozóiparon** belül a legnagyobb súlyt a termelési érték 28%-át adó járműgyártás képviseli. Az alág kibocsátása 2010 óta évről évre nőtt, 2018-ban azonban megállt az emelkedő tendencia, és a termelés volumene gyakorlatilag megegyezett (-0,1%) a 2017. évvel. Ezen belül a közútigépjármű-gyártás volumene csökkent, a másik nagy részarányú terület, a közútijármű-alkatrész gyártása bővült. A szinte teljes egészében külföldre termelő elektronikai ipar termelése összehasonlító áron 6,8%-kal emelkedett, a növekedés üteme negyedévről negyedévre fokozatosan gyorsult. A hasonló súlyú, a feldolgozóipari termelés több mint egytizedét előállító élelmiszeripar kibocsátása 4,9%-kal nagyobb volt az egy évvel korábnál, amihez leginkább a húsipar és az italgyártás teljesítménye járult hozzá. A húsipar bővülése az első negyedévben volt a legdinamikusabb, amiben jelentős szerepe volt az előző évi madárinfluenza miatti viszonylag alacsony bázisnak is. A feldolgozóipar alágai közül a legnagyobb mértékben (15%-kal) a gumi-, műanyag- és építőanyag-ipar bővült, ebben a gumiiipari export növekedése, a műanyagipar termékei iránti belső kereslet fokozódása és az építőipari expanzió egyaránt szerepet játszott. A másik közepes súlyú alág, a kohászat, fémfeldolgozás kibocsátása 6,8%-kal nőtt, főleg a kiemelkedő I. félévi teljesítményének köszönhetően. A feldolgozóipari termelés 5–6%-át adó területek közül a kokszyártás, kőolaj-feldolgozás bővülését a hazai kereslet kedvező alakulása eredményezte, a vegyipar-, -termék-gyártás értékesítései pedig mindkét irányban növekedtek. A gép-, gépiberendezés-gyártás volumene ugyanakkor 8,1%-kal elmaradt az előző évitől, döntően a motor- és turbinagyártás⁶ visszaesése miatt. A feldolgozóipar legkisebb részarányú alágai közül a gyógyszergyártás és a textil- és bőripar kibocsátása is csökkent, amit alapvetően – mindkettő esetén – a külföldi kereslet csökkenése okozott.

---

⁶ A légi- és közútijármű-motor gyártása nem ebbe a szakágazatba tartozik.

12. ábra

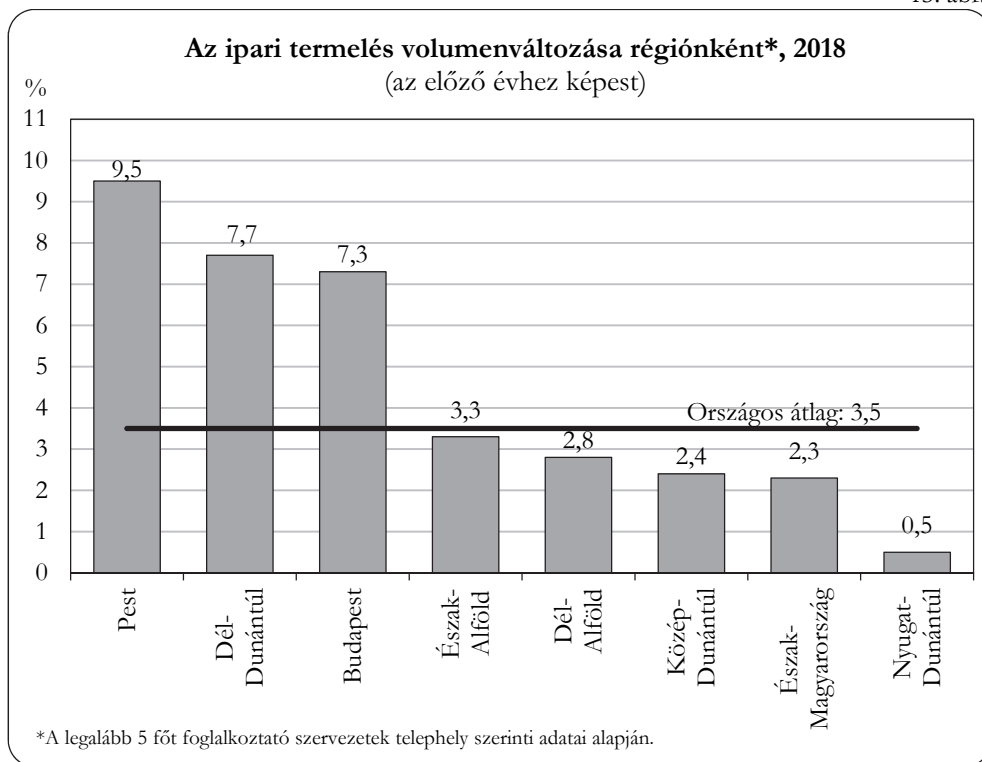

2018-ban a **létszámkategóriák szerint képzett vállalatcsoportok** mindegyikében bővült az ipari termelés volumene, a legdinamikusabban (12%-kal) az elsősorban hazai piacra termelő (5–49 fő) kisvállalkozásoké. A közepes méretű (50–249 fő) vállalkozások kibocsátása 3,5, az ipari termelés 73%-át adó, erősen exportorientált (legalább 250 főt foglalkoztató) nagyvállalatoké 2,6%-kal emelkedett. A belföldi értékesítések volumenbővülése mindhárom vállalati körben meghaladta az exportét.

2018-ban – az előző évihez hasonlóan – az ipari termelés volumene mindegyik **régióban** meghaladta az egy évvel korábbit. A bővülés Pest régióban volt a legnagyobb (9,5%), Nyugat-Dunántúlon a legkisebb (0,5%). A többi régióban 2,3–7,7% közötti növekedést mértünk. Az ipari termelésben továbbra is Közép-Dunántúl részesedése volt a legnagyobb (20%), amit Nyugat-Dunántúl követett (19%), és e tekintetben változatlanul Dél-Dunántúl a legkisebb (5,0%-os) súlyú régió.⁷

⁷ Telephely szerinti adatok alapján.

13. ábra

A megfigyelt feldolgozóipari ágazatok⁸ összes új **rendelésének** volumene **2018 decemberében** 1,3%-kal nagyobb volt, mint az előző év azonos hónapjában. Az év végén az összes rendelésállomány volumene 7,2%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Ezen belül a belföldi rendelések állománya jelentősen csökkent, az exporté számottevően emelkedett.

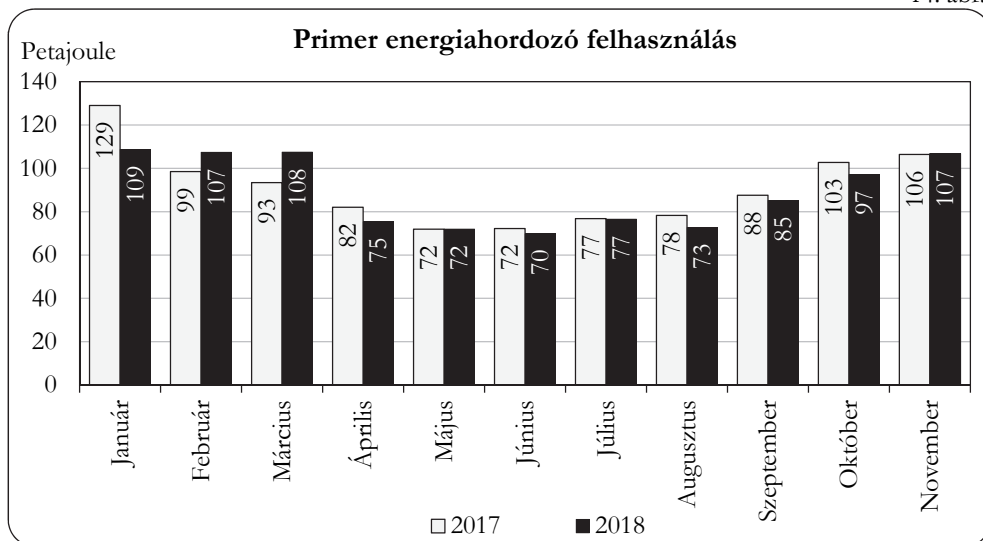
Energia

2018-ban az ipari termelés 4,0%-át adó **energiaipari** kibocsátás (1294 milliárd forint) összehasonlító áron 3,3%-kal kisebb volt az előző évinél. A teljesítmény 72%-át létrehozó villamosenergia-termelés, -ellátás alágazat volumene 2,0, a 15%-át előállító gázellátásé 1,6, a legkisebb súlyú (12%) gőzellátás, légkondicionálásé 12%-kal csökken.

⁸ A legalább 50 főt foglalkoztató ipari vállalkozások körében.

2018 folyamán az ország energiafelhasználása februárban és márciusban az átlagosnál hidegebb téli időjárás miatt nagyobb, decemberig bezárólag a többi hónapban közel azonos vagy kisebb volt az egy évvel korábbinál. A hazai gazdaság szereplői 2018. január–novemberben mintegy 980 petajoule (PJ) **energiát használtak fel**, az előző évinél 1,9%-kal kevesebbet. Az I–III. negyedévben a GDP 4,8%-os volumen-növekedése mellett a gazdaság relatív energiaigénye 6,7%-kal mérséklődött.

14. ábra

2018 első tizenegy hónapjában az **elsődleges energiafelhasználás** 31%-át kőolaj és kőolajszármazék, 30%-át földgáz biztosította, mindkettő túlnyomó részben külföldről származott. A szükséglet további 21%-át primer villamos energia, 7,9%-át szén és széntermék fedezte. Előbbi energiahordozó mintegy háromnegyedét atomerőműben állították elő, utóbbi 57%-át hazai kitermelésű barnakőszén és lignit adta. A fogyasztás fennmaradó egytizedét egyéb energiaforrások (megújuló energia-hordozók és hulladék) elégítették ki. 2018. január–novemberben az ország energiaigényének 61%-át nettó import biztosította. Energiaértékben kifejezve a **hazai termelés** 2,5%-kal csökkent, a **behozatal** majdnem megegyezett az előző év azonos időszakival. A behozatal 93%-át kitevő fosszilis energiahordozók közül a kőolaj és kőolajszármazékok importja 7,9%-kal nőtt, ugyanakkor a földgázé 5,4, a szén és széntermékeké 8,4%-kal csökkent. Elsősorban a növekvő kivitel következményeként 2018. november végén a hazai tározókban lévő földgáz mennyisége⁹ (144 PJ) fűtőértéken számolva 3,8%-kal kevesebb volt az egy évvel korábbinál.

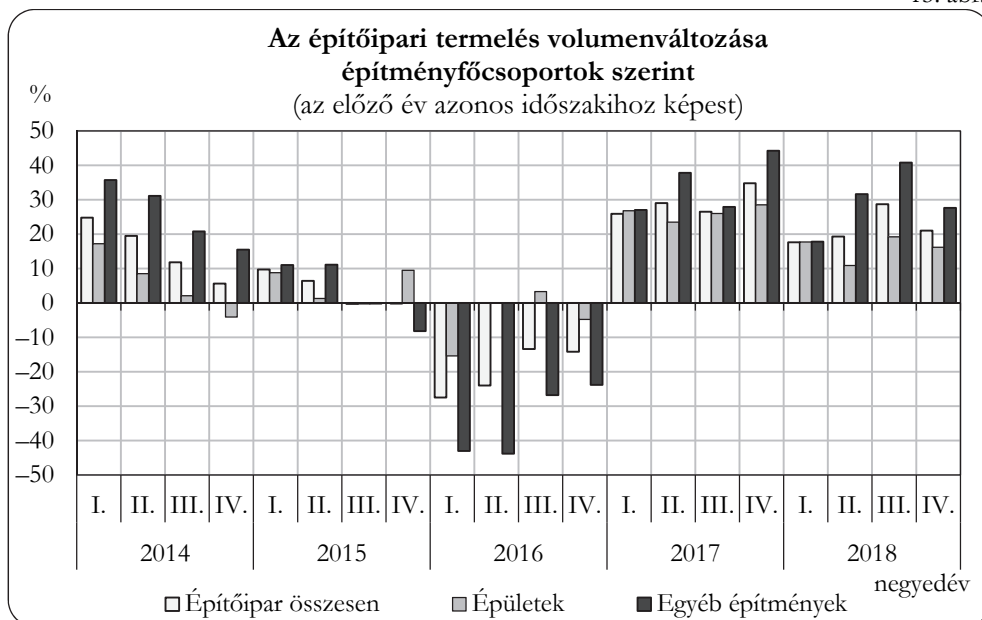
⁹ Forrás: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal.

Építőipar

Az **építőipari termelés** értéke **2018-ban** előzetes adatok alapján meghaladta a 3,3 ezer milliárd forintot, összehasonlító áron számítva 22%-kal több volt, mint 2017-ben. Ezen belül mindkét építményfőcsoport termelési volumene jelentősen nőtt: a termelési érték 54%-át adó épületeken végzett tevékenységé 16, a fennmaradó részt kitevő egyéb építményeké 31%-kal. A kibocsátás növekedéséhez ipari, kereskedelmi, oktatási és lakóépületekkel, valamint út-, vasút- és közműépítéssel összefüggő munkák egyaránt hozzájárultak.

2018 márciusában csekély mértékben, a többi hónapban jelentősen nőtt a kibocsátás. Az I. negyedévben átlagosan 18, a II. negyedévben 19, a III. negyedévben 29, a IV. negyedévben 21%-kal haladta meg az építőipari termelés volumene az egy évvel korábit. Az I. negyedévet kivéve az építményfőcsoportok közül az egyéb építmények körében lényegesen nagyobb mértékű volt a termelés volumenének növekedése, mint az épületekében.

15. ábra

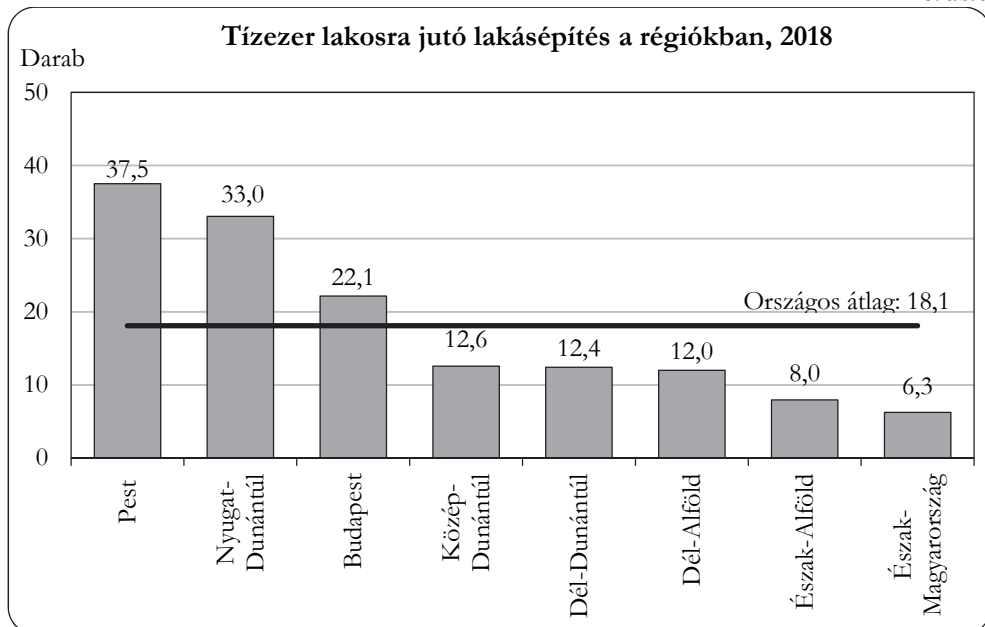
2018-ban mindhárom **építőipari ágazatban** jelentősen, de eltérő mértékben bővült a kibocsátás volumene: az épületek építése ágazatáé 24, az egyéb építmények építéséé 36, a speciális szaképítéséé 14%-kal, a legnagyobb súlyarányal (42%) ez utóbbi ágazat rendelkezett.

Az építőipari vállalkozások által építőipari munkákra **2018-ban kötött új szerződések** összehasonlító áron számított értéke 16%-kal elmaradt a 2017. évi, magas bázistól, legfőképpen a decemberi nagymértékű visszaesés következtében. A **december végi szerződésállomány** értéke (1,9 ezer milliárd forint) összehasonlító áron ugyancsak alacsonyabb volt (7,7%-kal) az egy évvel azelőttinél. Az időszak végi rendelésállomány értékének tetemesebb hányada (83%-a) egyéb építmények kivitelezésére vonatkozott, ami volumenben 7,8, míg a fennmaradó részt (17%-ot) kivevő, épületeken végzett munkákra szóló megállapodásoké 7,3%-kal kevesebb volt az egy évvel korábbinál.

Lakásépítés, ingatlanforgalom

A lakásépítés a 2008–2009-es válságot követő mélypont (2013) után lassú emelkedésnek indult, ami az utóbbi három évben erőteljesebbé vált. A 2017. évi 44%-os emelkedés után 2018-ban az előző évinél 23%-kal több, 17 681 **új lakás épült** az országban. Budapesten 40, Pest régióban 39%-kal több lakást vettek használatba, és a községekben is átlag feletti (30%) volt a bővülés. A lakások közel felét Budapest és Pest régióban építették, és a 2,8%-os mérséklődés ellenére továbbra is jelentős volt Nyugat-Dunántúl részesedése, ahol a lakások 18%-a épült fel. (Utóbbi régió teljesítményét meghatározta Győr-Moson-Sopron megye, ahol országosan az új lakások 14%-a épült, bár számuk 10%-kal csökkent a 2017. évihez képest.)

16. ábra

Az építések súlya eltolódott a vállalkozások felé, az előző évi 49 helyett a lakások 53%-át építették. Az önkormányzatok mindössze 41 lakást építettek az egész országban.

Az új lakóépületekben használatba vett lakások 53%-a családi házban, 38%-a többlakásos épületben, 5,0%-a lakóparkban található. Az átlagos alapterület 1 m²-rel, 99 m²-re csökkent. Az új lakások 23%-a 60 m² alatti, 40%-a pedig nagyobb volt 100 m²-nél.

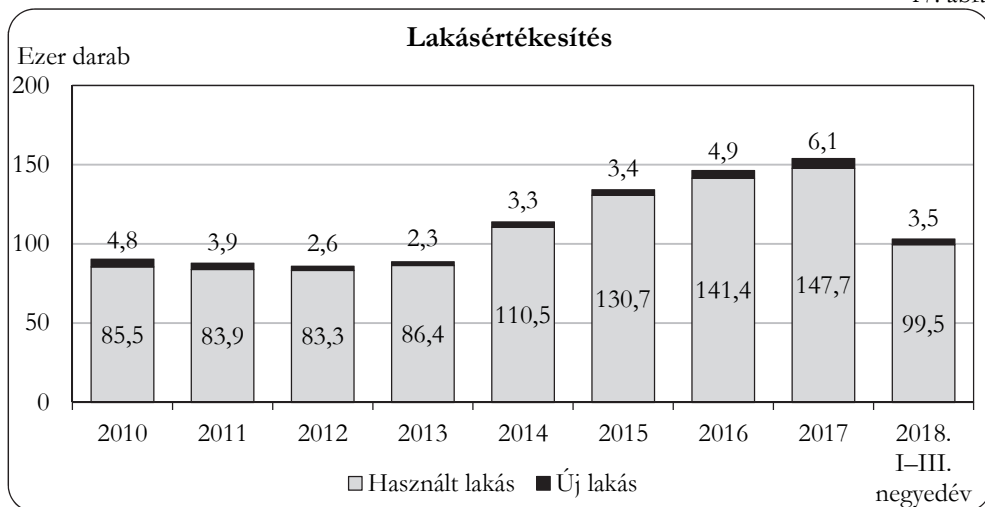
Az **építési engedélyek** és bejelentések alapján építendő lakások száma a 2015 óta tartó meredek emelkedés után 2018-ban 3,4%-kal csökkent, 36 719 volt. Az új lakások több mint felét (54%) továbbra is Budapest és Pest régióban tervezik felépíteni. A kiadott építési engedélyek és bejelentések alapján az építési kedv számottevő (21%-os) csökkenése várható Észak-Magyarországon, ugyanakkor Dél-Alföldön jelentős fellendülés (45%) lehet. Az építtetők a leggyakrabban (80%) a községekben éltek az egyszerű bejelentés lehetőségével, míg Budapesten az arány (7,4%) jóval az átlag (42%) alatti.

A kiadott új építési engedélyek (bejelentések) alapján 4,0%-kal több (13 743) **lakóépület**, és 15%-kal kevesebb (4346) **nem lakóépület** építését tervezik.

A **lakáspiaci forgalom** a 2008-ban kezdődő gazdasági válságot követően 2012-ben érte el mélypontját. 2014 óta jelentős élénkülés tapasztalható, 2017-ben már mintegy 154 ezer – a mélypont évéhez képest 79%-kal több – lakást értékesítettek, 5,1%-kal többet, mint egy évvel korábban.

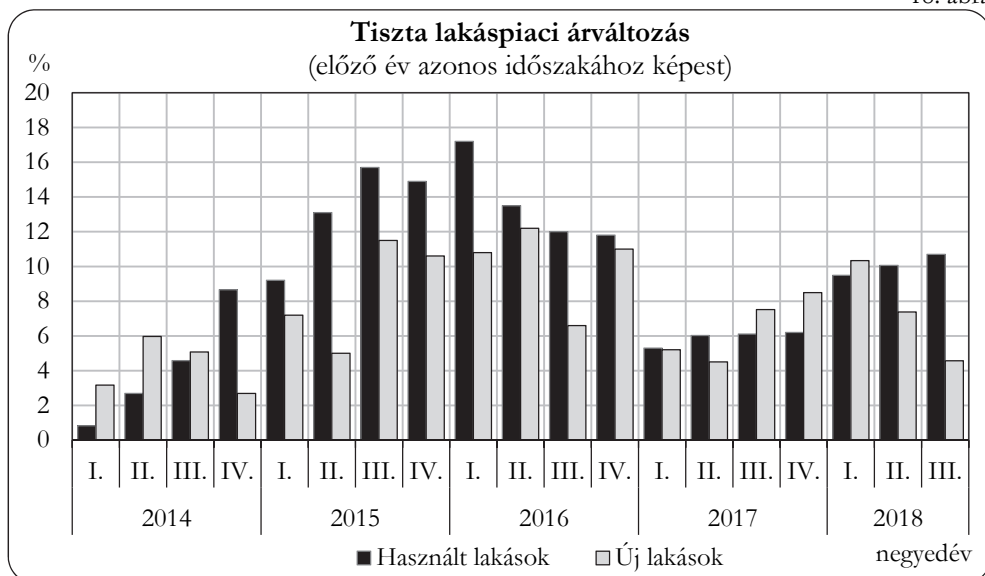
A 2018 I–III. negyedévi előzetes lakáspiaci adatok továbbra is a forgalom élénkülését jelzik: mintegy 103 ezer **lakást értékesítettek**, 8,1%-kal többet az egy évvel korábbi, hasonló feldolgozottsági szintű adatokhoz képest. Az I–III. negyedévben eladott lakások 3,4%-a volt új építésű. Budapesten és a megyeszékhelyeken jött létre az összes használtlakás-adásvétel 44%-a, míg a kisebb települések részesedése 56% volt. 2015 óta Budapest részesedése folyamatosan csökken, miközben a kisebb városoké kevésbé, a községeké jelentősebben nőtt: 2018 I–III. negyedévében minden negyedik tranzakció községekben jött létre.

17. ábra

A **használt lakások** 2017. évi, 5,9%-os **áremelkedése** után 2018. I–III negyedévben gyorsult a lakásárak növekedése, átlagosan 8,5%-kal haladták meg a 2017. évi árszintet. 2018 I–III. negyedévében a Budapesten eladott használt lakások átlagosan mintegy 27,8 millió forintba kerültek, több mint 3,4 millió forinttal nagyobb összegbe, mint egy évvel korábban. Az átlagos lakásár a megyeszékhelyeken 14,8 millió, a kisebb városokban 11,9 millió, a községekben 7,4 millió forint volt. Utóbbiakban elenyésző volt a növekedés. A budapesti négyzetméterárak az agglomerációkon kívüli községek árszintjének 6–8-szorosát tették ki.

18. ábra

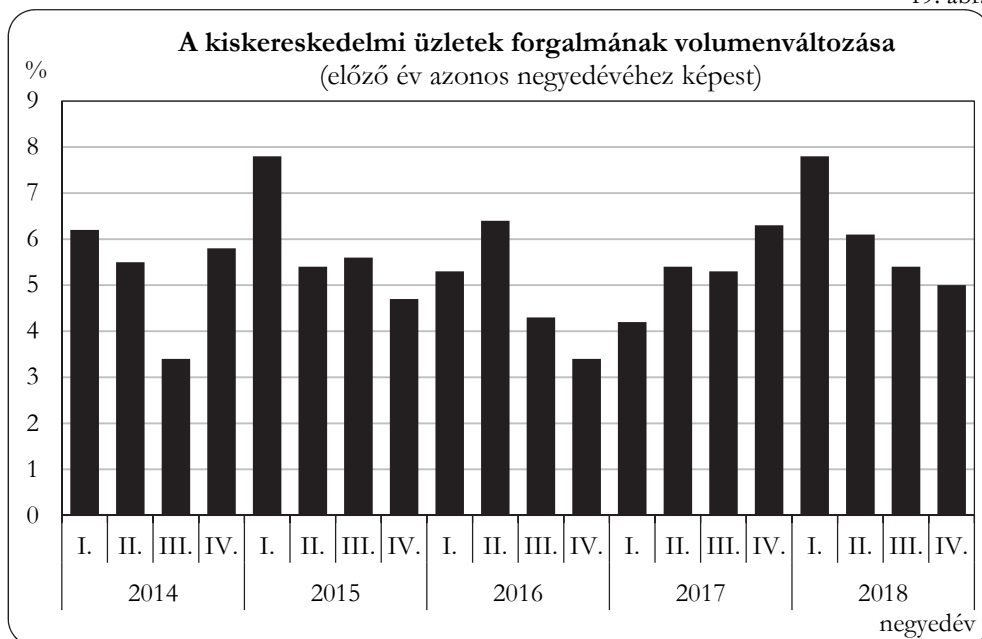

Az **új lakások** ára a 2017. évi 6,0%-os növekedést követően 2018. I–III. negyedévben 5,8%-kal emelkedett az előző évhez képest.

Kiskereskedelem

A **kiskereskedelmi üzletek forgalmának** volumene 2018. decemberben 3,7, január–decemberben 6,0%-kal nőtt, a naptárhatástól megtisztított adatok szerint 4,1, illetve 6,0%-os volt a bővülés. Decemberben az előző hónaphoz képest – a szezonális és naptárhatástól megtisztított index szerint – az üzletek forgalma nem változott.

19. ábra

Az **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi üzletek** értékesítésének volumene 2018-ban – a nyers adatok szerint – 3,3%-kal meghaladta az előző évit. Ezen belül a forgalom 77%-át lebonyolító vegyes termékkörű üzleteké 3,9, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 1,4%-kal emelkedett.

A **nem élelmiszertermékeket forgalmazó kiskereskedelmi egységek** esetében január–decemberben 9,0%-os volt a forgalomművekedés az egy évvel korábbihoz képest. Ezen belül valamennyi üzletcsoportban bővült a forgalom: a legnagyobb részarányú (27%) bútor-, műszakicikk-üzletek eladásai 7,1%-kal növekedtek, míg a termékek széles körére kiterjedő, az összforgalom mindössze 4,5%-át adó csomagküldő és internetes kiskereskedelemé 27%-kal.

Az **üzemanyagöltő állomások** forgalmának volumene 2018-ban 6,2%-kal bővült.

8. tábla

A kiskereskedelmi üzletek forgalmának alakulása, 2018

(%)

Megnevezés	Megoszlás	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest
Élelmiszer jellegű vegyes	34,8	3,9
Élelmiszer, ital, dohányáru	10,3	1,4
Élelmiszer és élelmiszer jellegű vegyes összesen	45,0	3,3
Iparcikk jellegű vegyes	3,8	13,3
Textil, ruházati és lábbeli	5,7	5,9
Bútor, műszaki cikk	10,4	7,1
Könyv, számítástechnika, és egyéb iparcikk	7,3	4,0
Gyógyszer, gyógyászati termék, és illatszer	6,5	8,0
Hasznáلتcikk	0,4	2,6
Csomagküldő és internet	4,5	26,6
Nem élelmiszertermék jellegű összesen	38,5	9,0
Gépjárműüzemanyag forgalom	16,5	6,2
Kiskereskedelem összesen	100,0	6,0

A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-üzletek** eladási volumene 2018-ban 7,5%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest.

Az **Európai Unióban (EU-28)** 2018-ban – az Eurostat naptárhatástól megtisztított adatai szerint – a kiskereskedelmi forgalom volumene átlagosan 2,0%-kal növekedett az előző év azonos időszakához mérten. A rendelkezésre álló adatok szerint a bővülés Írországban volt a legnagyobb (6,7%), ugyanakkor Belgiumban és Olaszországban csökkenést tapasztaltunk.

Turizmus, vendéglátás

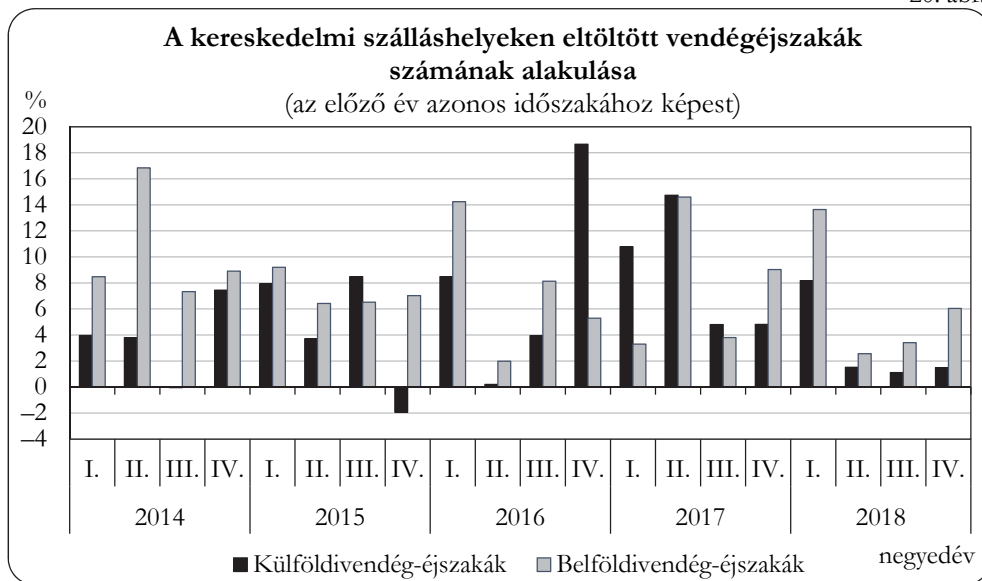
A kereskedelmi szálláshelyeken 12,5 millió vendég 30,9 millió vendégéjszakát töltött el 2018-ban, 5,2, illetve 3,8%-kal többet, mint az előző évben.

Az 5,9 millió **külföldi vendég** összesen mintegy 15,3 millió vendégéjszakára szállt meg a kereskedelmi szálláshelyeken, előbbi 5,1, utóbbi 2,4%-kal meghaladta a 2017. évit. A vendégéjszakában mért vendégforgalom alapján a vendégek döntő hányada (79%) Európából érkezett. A legjelentősebb **küldő ország** továbbra is Németország, amelyet

az Egyesült Királyság és Csehország követ. A külföldivendég-éjszakák 27%-át e három ország vendégei foglalták.

A kereskedelmi szálláshelyek szolgáltatásait 2018 január és december között 6,6 millió **belföldi vendég** vette igénybe, együttesen 15,6 millió vendégéjszakára, ami 5,4, illetve 5,3%-kal több, mint 2017. január–decemberben.

20. ábra

2018 folyamán a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma – a Tisza-tó kivételével – valamennyi **turisztikai régióban** emelkedett, a legnagyobb mértékben a Dél-Alföldön (8,2%) és a Közép-Dunántúlon (8,1%). A külföldi és a belföldi vendégek vendégéjszakáiban mért vendégforgalma egyaránt bővült, előbbieké a Balaton és Nyugat-Dunántúl, utóbbiaké a Tisza-tó kivételével valamennyi turisztikai régióban meghaladta az egy évvel korábbit.

A **kereskedelmi szálláshelyek bevételei** a vendégforgalomnál gyorsabb ütemben nőttek. A szálláshelyek 2018-ban összesen 510 milliárd forint bruttó bevételt értek el, ami folyó áron 9,3%-kal haladta meg az előző évit. A bevételek csaknem hattizede származott a szállásdíjakból, amelynek értéke 8,3%-kal nőtt az előző évihez képest. A szálláshelyek vendéglátásból származó forgalma 31%-kal bővült, miközben az egyéb szolgáltatásokból 8,8%-kal kevesebb bevétel folyt be, mint egy évvel korábban.

2018 decemberében 1773 egységnél – az összes működő szálláshely valamivel több, mint kétharmadában – lehetett **Széchenyi Pihenőkártyával** fizetni. 2018. január–decemberben a belföldi vendégek 20,3 milliárd forint összegben egyenlítették ki ezzel

a fizetőeszközzel a számlájukat, ami folyó áron lényegében megegyezett a 2017. azonos időszakival.

A vendégéjszakában mért forgalom háromnegyedét kitevő **szállodák szobakihasználtsága** 61,3% volt, 2,0 százalékponttal több a 2017. évinél. A szállodai szobák átlagára (20 819 forint) 2018-ban 4,1, az egy kiadható szobára jutó szállásdíjbevétele (REVPAR: 12 759 forint) pedig 7,6%-kal haladta meg az előző évet.

2018 I–III. negyedévében a **külföldi látogatók** 45,3 millió alkalommal utaztak Magyarországra, az utazások száma 5,9%-kal növekedett 2017 azonos időszakához képest. Az utazások héttizede egynapos volt, egy év alatt részarányuk némileg (2,5 százalékponttal) csökkent a többnapos utazások javára. A külföldiek 1581 milliárd forintot költöttek itt-tartózkodásuk alatt, folyó áron 12%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában.

A **magyarok** 2018. január–szeptemberben 17,6 millió alkalommal utaztak külföldre, 13%-kal többször, mint 2017 I–III. negyedévében. Az utazások 62%-a egynapos volt, az utazásokon belüli arányuk lényegében nem változott 2017 azonos időszakához képest. Az utazások alkalmával 683 milliárd forintot költöttek el, 5,4%-kal többet, mint egy évvel korábban.

2018-ban a **vendéglátóhelyek** eladási forgalma – a kereskedelmi szálláshelyek vendéglátó egységeinek forgalmával együtt – összesen 1220 milliárd forintot tett ki, ennek kilenctizede a kereskedelmi, a fennmaradó rész pedig a munkahelyi vendéglátásból származott. A teljes forgalom volumene az időszak átlagában 8,9%-kal nőtt. A növekedés teljes egészében a kereskedelmi vendéglátóhelyek forgalomműködéséből (11%) adódott, ugyanakkor a munkahelyi vendéglátásé csökkent (5,0%-kal).

Szállítás, közlekedés

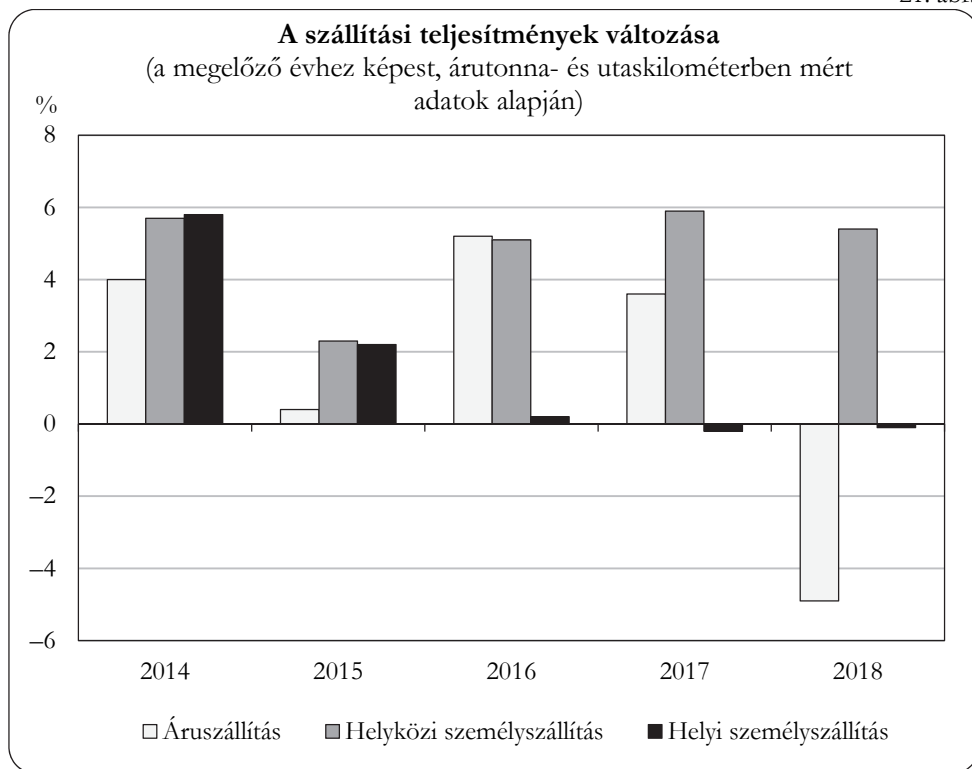
2018-ban a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 4,9%-kal alacsonyabb volt, mint 2017-ben. A nemzetközi forgalom teljesítménye 9,0%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól, a belföldié ugyanakkor 6,4%-kal meghaladta azt. A teljes áruforgalmat illető teljesítménycsökkenés az átlagos szállítási távolság rövidebbé válásával magyarázható, mivel a szállított tömeg 5,7%-kal bővült. A teljesítmény közel kétharmadát képviselő közúti áruszállítás esetében 4,9, a vasúti áruszállítás vonatkozásában 6,7%-os teljesítménycsökkenés alakult ki.

A **helyközi személyszállítás** utaskilométer-teljesítménye 2018-ban 5,4%-kal több volt az egy évvel korábbinál. A növekedés az átlagos utazási távolság hosszabbá válásának a következménye, az utazások száma ugyanis 1,1%-kal mérséklődött. Az átlagos utazási távolság növekedése alapvetően annak tulajdonítható, hogy a légi

személyszállítás teljesítménye 18%-kal bővült, lényegesen nagyobb mértékben, mint a többi, rövidebb átlagos távolságú közlekedési módé. A **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér utasforgalma** 2018 során 14,9 millió fő volt, 14%-kal több az egy évvel korábbinál. A vasúti és az autóbuszos közlekedés teljesítménye egyaránt 1%-kal bővült 2018-ban. Az autóbuszos közlekedési mód részaránya 2018-ban is a legnagyobb volt (46%), a vonatok teljesítményét pedig első ízben múlta felül a repülőgépeké. 2018-ban az összteljesítményből közel kétharmados aránnyal részesedő belföldi forgalom 0,9, a nemzetközi forgalom 15%-kal nőtt a megelőző évihez képest.

A **helyi személyszállításban** 2018-ban 2,1 milliárd utazást regisztráltunk, 1,1%-kal kevesebbet, mint az azt megelőző évben. A csökkenés legfontosabb tényezőjét a metró és a földalatti jelentette, az ezeken a járműveken megtett utazások száma 22%-kal visszaesett, összefüggésben az M3-as metróvonal felújítása miatti forgalomkieséssel. Az utazások 54%-át lebonyolító autóbuszok esetében ezzel szemben 4,5%-kal bővült az utasszám a 2017. évihez képest, részben annak hatására, hogy az M3-as metró kiesett forgalmát buszokkal bonyolították le. (Ugyanakkor érdemes figyelembe venni, hogy a metróon, földalattin utazók száma 89 millióval csökkent, míg a Budapesten buszokon utazóké ennél kevesebbel, 65 millióval nőtt.) A villamosokat igénybe vevők száma 3,5%-kal emelkedett egy év alatt. Valamennyi közlekedési módozatot tekintve a fővárosban utazók száma 0,5, a vidéken közlekedőké 2,6%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól.

21. ábra

2018-ban 295 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, 8,7%-kal többet, mint 2017-ben. Ezen belül az új – kétévesnél fiatalabb – személygépkocsik forgalomba helyezése 16, a használtaké 2,7%-kal nőtt. Az új személygépkocsik aránya a 2018. évi forgalomba helyezéseken belül 48% volt, ami 2017-hez képest 3,1, a mélypontot jelentő 2015-höz viszonyítva pedig 7,3 százalékpontos növekedést jelent.

*Termelői és fogyasztói árak***Mezőgazdasági termelői és ráfordítási árak**

2018 decemberében a **mezőgazdasági termelői árak** 5,8%-kal nőttek 2017 azonos időszakához képest, ami a növényi termékek árának 10,2%-os emelkedéséből és az élő állatok és állati termékek árának 1,5%-os csökkenéséből adódott. A gabonafélék ára 14%-kal emelkedett, ezen belül a búzáé sokkal nagyobb mértékben (23%), mint a kukoricáé (6,3%). A gyümölcsök ára – különösen az almáé (–27%) – visszaesett (15%-kal), a zöldségfélék és a burgonya ára azonban jelentősen, 30, illetve 44%-kal nőtt. Az élő állatok ára nem változott.

2018-ban a **mezőgazdasági termelői árak** a 2017. évi 5,6%-os növekedés után 2,7%-kal emelkedtek az előző évihez viszonyítva. A növényi termékek ára 5,8%-kal növekedett, az élő állatok és állati termékeké 2,2%-kal mérséklődött. A gabonafélék ára közel tizedével nőtt (9,8%), a búzáé ennél nagyobb (11,8%), a kukoricáé ennél kisebb (6,8%) mértékben. A zöldségfélék ára 16%-kal lett magasabb, a legerőteljesebben a sárgarépa (39%), a vöröshagyma (37%) és a karfiol (34%) drágult. A gyümölcsök ára 14%-kal csökkent, ám ezen belül az őszibaracké közel másfélszeresére (45%) emelkedett, az almáé viszont közel negyedével (23%-kal) visszaesett. Az élő állatok közül a vágósertés árában volt jelentős (10%-os) csökkenés, míg a vágójuh ára 7,8%-kal nőtt. A tej ára alig változott (0,7%), a tojásé 2,4%-kal emelkedett.

A **mezőgazdasági termelés ráfordítási árai 2018-ban** 4,8%-kal magasabbak voltak a 2017. évinél, a folyó termelőfelhasználás (4,6%) és a mezőgazdasági beruházások (5,7%) árszínvonala is nőtt. A takarmányok 5,7, a műtrágyák 3,7, a növényvédőszeresek 1,3, az állatgyógyászati készítmények 1,4, az energia és kenőanyagok 7,4%-kal drágultak. Nőttek az épület- és a gépberuházások (9,4 és 3,7%) árai is. Az agrárrolló értéke 98,0% volt.

Ipari, építőipari termelői árak

Hazánkban az **ipari termelői árak** több mint két éve emelkednek, **2018 decemberében** 4,7%-kal voltak magasabbak az egy évvel korábnál. Az áremelkedés üteme ötödik hónapja lassul. Az év utolsó hónapjában a belföldre értékesített ipari termékek átlagosan 6,2, az exportáltak 3,9%-kal kerültek többbe a 2017. decemberinél.

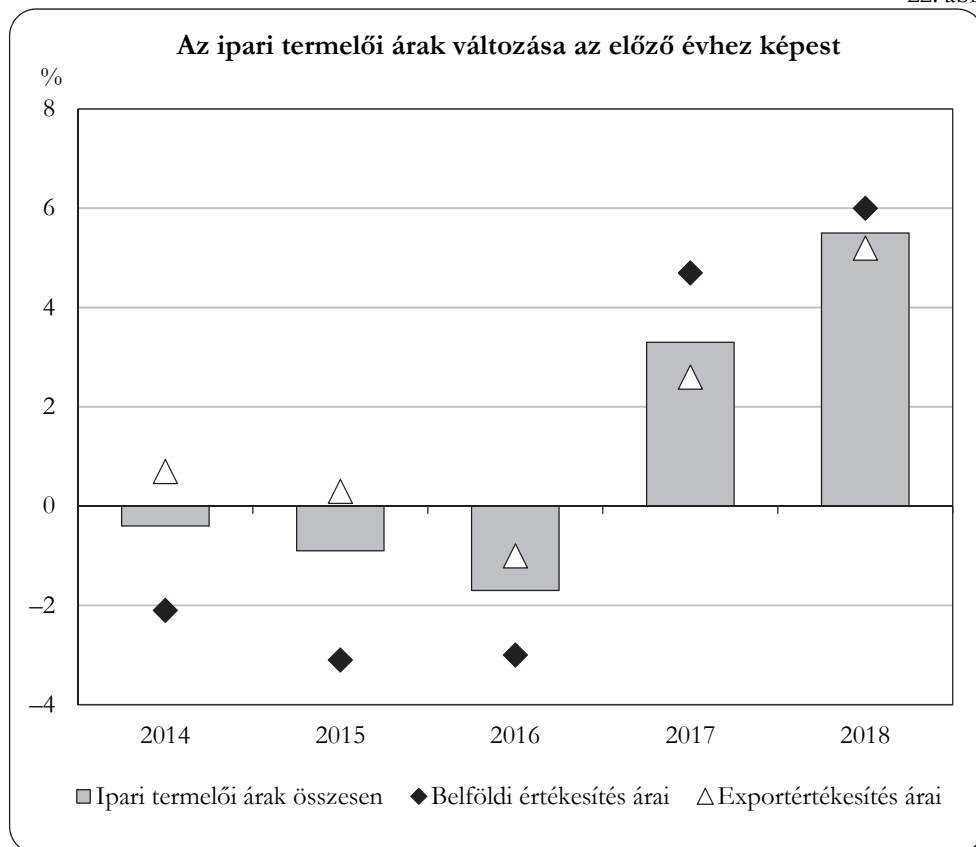
2018-ban az ipari termelői árak összességében 5,5%-kal magasabbak voltak, mint az előző évben. A drágulás mértéke havonta (az előző év azonos hónapjához képest)

2,7–8,4% között szóródott. Az áremelkedés ütemét az év folyamán nagymértékben befolyásolta többek között a munkabérek növekedése, a kőolaj világpiaci árának – emelkedő és csökkenő ciklusokat egyaránt magába foglaló – alakulása, a nemzetközi villamosenergia-piacon történt jelentős drágulás és a forint árfolyamváltozása. Az ipari ágak közül a nagy súlyú feldolgozóiparban átlagosan 5,0, az energiaiparban 8,3, a csekély részarányú bányászatban 5,8%-kal nőttek az árak.

A **belföldre értékesített** ipari termékek 2018-ban átlagosan 6,0%-kal kerültek többre az előző évinél. Ezen belül a hattizednyi súlyt képviselő feldolgozóipari cikkek 5,9, a több mint egyharmadnyi súlyú energiaipar termékei 6,6%-kal drágultak. A feldolgozóipar hazai eladási árait – a világpiaci folyamatokon keresztül – elsősorban a kokszyártás, kőolajfeldolgozásban történt 19%-os drágulás hajtotta fel. Emellett a vegyipar-, -termék-gyártásban és a kohászat, fémfeldolgozásban is jelentősen (8,6, illetve 7,1%-kal) emelkedtek a belföldi értékesítési árak. A hazai eladásokban nagy súlyú élelmiszeripar termékei az átlagosnál kisebb mértékben, 2,5%-kal drágultak.

A **külföldre értékesített** ipari cikkek 2018-ban 5,2%-kal többre kerültek, mint egy évvel korábban. A feldolgozóiparban 4,7, az energiaiparban – a nemzetközi villamosenergia-piacon történt jelentős drágulással összefüggésben – 17%-kal emelkedtek az árak. A feldolgozóiparon belül a legnagyobb értékű exportbevételt realizáló járműgyártás külföldre értékesített termékei átlagosan 6,1, a második legnagyobb súlyt képviselő elektronikai ipar cikkei 1,9%-kal kerültek többre az egy évvel korábbinál. A többi feldolgozóipari alágban is nőttek az exportárak, a legnagyobb mértékben (22%-kal) ebben az értékesítési irányban is a kokszyártás, kőolajfeldolgozás termékei drágultak, míg a legkisebb áremelkedés (0,3%) a gyógyszergyártásban történt.

22. ábra

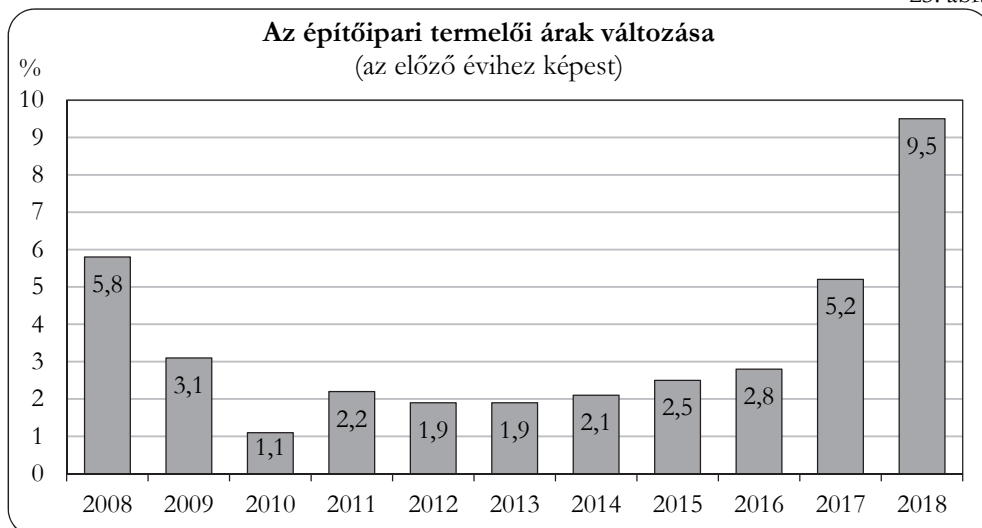

A magyarországi folyamatok illeszkednek az európai trendbe. A legtöbb **uniós tagállamban** 2014–2016 között csökkentek, 2017-től emelkednek az ipari termelői árak. 2018-ban egyedül Írországból mérséklődtek az árak. Az EU-28 egészére számítva az ipari termékek átlagosan 2,8%-kal kerültek többre az előző évinél. A magyarországinál nagyobb mértékű (6,6, illetve 5,6%-os) drágulás csak Svédországban és Litvániában történt.

Az **építőipari termelői árak** az előző évihez képest 2018-ban átlagosan 9,5%-kal nőttek, lényegesen nagyobb mértékben, mint az előző tíz év bármelyikében. Az ár-emelkedés 2017 I. negyedévével kezdődően felgyorsult, 2018. I. negyedévben 8,2, II. negyedévben 9,2, III. negyedévben 9,9, a IV. negyedévben csaknem 11% volt az előző év azonos negyedévihez viszonyítva.

23. ábra

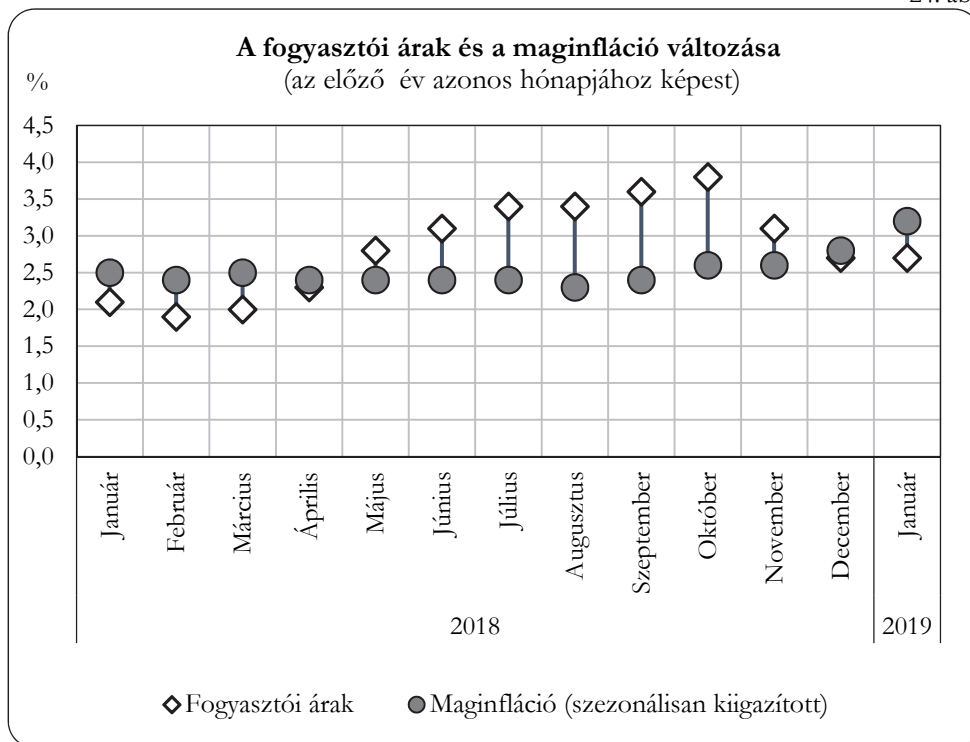
Az **építőipari ágazatok** közül a termelői árak 2018. évi átlagos emelkedése az épületek építése ágazatban 12, a speciális szaképítésben 9,6, az egyéb építmények építésében 7,0%-ot tett ki, ez mindhárom ágazatban az utóbbi évtized legmagasabb éves növekedése volt.

Az **építményalcsoportok** közül a legnagyobb mértékben (11%-ot meghaladóan) a közlekedési és hírközlési, valamint a nagy- és kiskereskedelmi épületek körében emelkedtek a termelői árak átlagosan, a legkisebb növekedés (6,5%) pedig a távolsági csővezetékek, távközlő- és elektromos hálózatok és műtárgyaik csoportjában következett be. Az építményalcsoportok nagyobb hányadában 2018-ban átlagosan 9–11% közötti ütemben nőttek az árak a 2017-ben mérthez képest.

Fogyasztói árak

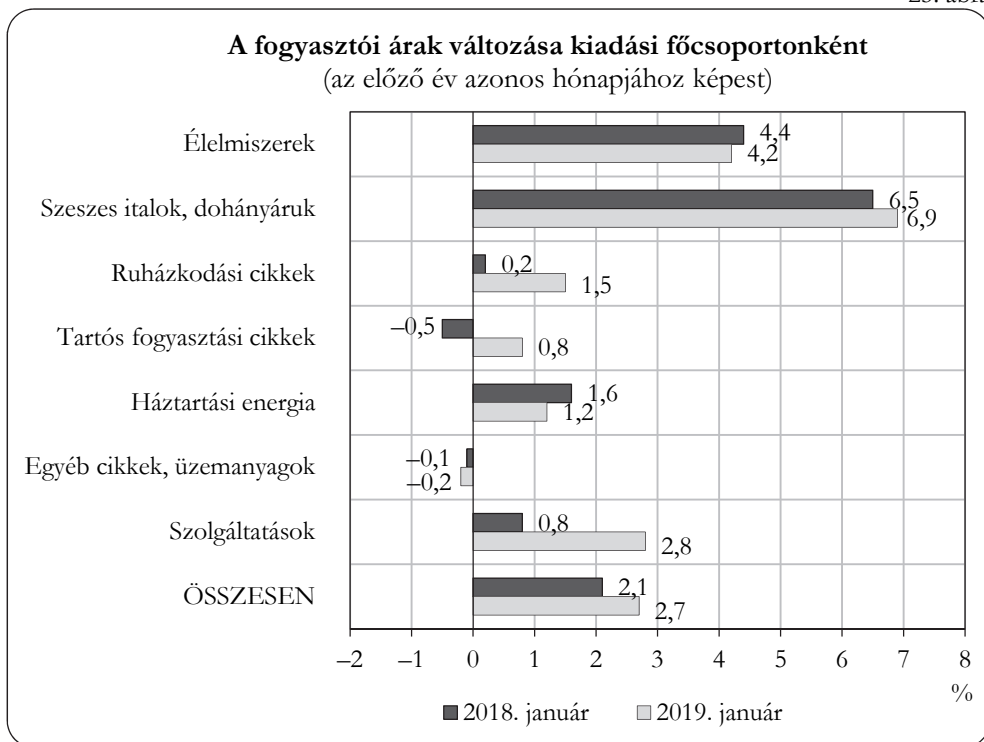
2018-ban a **fogyasztói árak 12 hónap alatti** növekedési üteme 1,9 és 3,8% között mozgott. Éves szinten az árak összességében 2,8%-kal emelkedtek, szemben a 2017. évi 2,4%-kal. Az infláció mértéke **2019. januárban** (2,7%) azonos volt a 2018. decemberivel. A szezonálisan kiigazított **alap- vagy maginfláció** 2018. szeptembertől emelkedni kezdett, többek között a feldolgozott élelmiszerek, a dohányárak, bizonyos tartós fogyasztási cikkek (pl. új személygépkocsik, bútorok) és egyes piaci alapú szolgáltatások drágulása miatt. A maginfláció (3,2%) 2019. januárban 0,5 százalékponttal múlta felül a fogyasztóiár-index értékét, utoljára 2014. januárban (3,4%) volt ennél magasabb.

24. ábra

2019 első hónapjában az élelmiszerek, a háztartási energia és az egyéb cikkek, üzemanyagok áremelkedési üteme nagyobb, a többi kiadási főcsoporté kisebb volt, mint 2018. januárban. Az **élelmiszerek** árai átlagosan 4,2%-kal emelkedtek, de az árváltozás termékenként nagymértékben szóródott. A burgonyáért 66, a friss zöldségért 34%-kal többet, a friss hazai és déligyümölcsért 1,5%-kal kevesebbet kellett fizetni az egy évvel korábnál. A burgonya és a zöldségfélék jelentős drágulása elsősorban a termelői árak növekedésével függött össze. A főbb élelmiszerek és alkoholmentes italok közül a kenyér 5,8, a párizsi, kolbász 5,0, az alkoholmentes üdítőitalok 4,6, a tejtermékek (sajt nélkül) 2,9, a baromfi 1,8%-kal többre, a sertéshús viszont 1,2%-kal kevesebbe került, mint 2018. januárban. A tej átlagosan 8,4%-kal olcsóbb lett, miután az UHT (ultrapasztörözött) és az ESL (hosszabban eltartható) tej áfakulcsa 2019. január 1-jén 18%-ról 5%-ra mérséklődött. A cukor és a tojás árának 10, illetve 25%-os csökkenése a magas bázissal függött össze.

25. ábra

2019. januárban a **szeszes italok, dohányárúk** ára átlagosan 6,9%-kal múlta felül az egy évvel korábit. A szeszes italok 4,2, a dohányárúk 9,6%-kal drágultak, utóbbiak alapvetően a jövedéki adó több lépcsőben végrehajtott emelése következtében. A **szolgáltatások** díjai átlagosan 2,8%-kal emelkedtek, ezen belül a belföldi üdülés 8,8, a lakbér 6,0, a járműjavítás, -karbantartás 5,1, az egészségügyi szolgáltatás 4,4, az oktatási szolgáltatás 2,8, a társasházi közös költség 1,5%-kal többre került az egy évvel korábinál. A telefon- és internethasználatért 0,4%-kal kevesebbet kellett fizetni, mint 2018. januárban. A **ruházkodási cikkek** ára 1,5, a **háztartási energiáé** 1,2%-kal emelkedett. Utóbbi főcsoportban a palackos gázt 12, a tűzifát és a szénét 7,8%-kal magasabb áron lehetett megvásárolni az egy évvel korábinál. A főbb rezsitételek (elektromos energia, vezetékes gáz, távfűtés) tarifái nem változtak. A **tartós fogyasztási cikkek** ára 0,8%-kal emelkedett, az új személygépkocsik és a tartós háztartási cikkek (pl. bútorok, hűtőszekrény, fagyasztógép) drágulása miatt. A fogyasztásban nagy súlyt képviselő járműüzemanyagok ára 3,0%-kal kisebb volt az egy évvel korábinál, összefüggésben a kőolaj világpiacon árájának változásával. 2019. januárban az autóbenzin literenkénti átlagára (346 forint) 16 forinttal alacsonyabb, a gázolajé (378 forint) 5 forinttal magasabb volt, mint 2018. januárban. A gyógyszerek, gyógyárúk árai 12 hónap alatt 1,5%-kal emelkedtek.

Az árváltozás a **lakosság egyes csoportjait** eltérő jövedelmi helyzetük és fogyasztásuk miatt nem egyformán érintette. 2019. januárban az aktív, a közepes és a magas jövedelmű háztartások, illetve a legalább 3 gyermekes családok körében az átlagosnál alacsonyabb volt az infláció (2,6%). A nyugdíjasok fogyasztóiár-indexe (2,7%) megegyezett a teljes lakosságéval. Az alacsony jövedelmű háztartások esetében az átlagost meghaladó drágulás történt (3,1%), mivel többek között a szeszes italok, dohányárak, a tartós fogyasztási cikkek és a háztartási energia áremelkedése ebben a csoportban jobban érvényesült.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

Demográfiai helyzet

2018. decemberben az előzetes **népmozgalmi** adatok alapján 7184 gyermek született, 5,3%-kal, 405 újszülöttel kevesebb, mint 2017 decemberében. A halálozások száma kismértékben emelkedett: 12 188-an hunytak el, 5,7%-kal, 657 fővel többen, mint az előző év azonos hónapjában. Az élveszületések és a halálozások egyenlegéből kialakult 5004 fős természetes fogyás 27%-kal, 1062 fővel haladta meg a 2017. decemberi értéket. Mérséklődött a házasságkötések száma: 2105 pár kötött házasságot, 8,2%-kal, 189-cel kevesebb a 2017. azonos havinál.

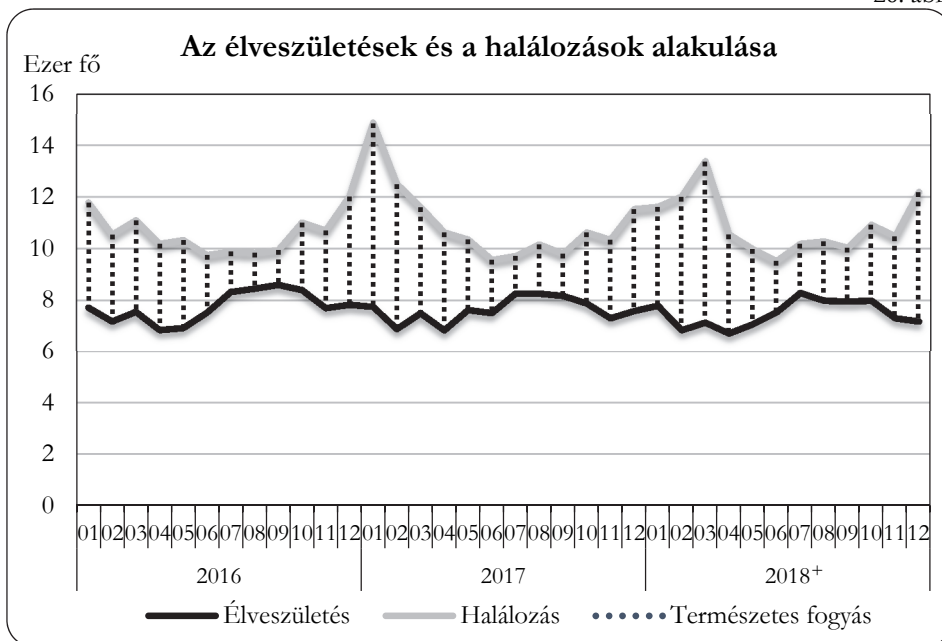
2018-ban kevesebb születés és halálozás, valamint nagyobb természetes fogyás történt, mint egy évvel korábban.

2018 folyamán 89 800 **élveszületés történt**, 1777-tel, 1,9%-kal kevesebb, mint 2017-ben. Januárban, június–júliusban és október–novemberben valamelyest több, ellenben február–májusban átlagosan 3,7, augusztus–szeptemberben 3,0, decemberben pedig 5,3%-kal kevesebb gyermek jött világra, mint 2017 azonos időszakában. A legnagyobb, 1,3%-os növekedés októberben, a legjelentősebb, 7,2%-os csökkenés májusban következett be. A **teljes termékenységi arányszám** becslült értéke 1,49 volt, megegyezett az előző évivel. A gyermekvállalási hajlandóság tehát nem változott, a születésszám a szülőképes korú nők számának visszaesése miatt csökkent.

A 2018-ban bekövetkezett 131 100 **halálozás** 0,4%-os csökkenést jelent, 574 fővel kevesebben hunytak el, mint az előző évben. Míg januárban közel 22%-kal kevesebb, addig márciusban 15%-kal több halálozás következett be 2017 azonos hónapjaihoz képest, aminek hátterében a 2018-ban az előző évnél később tetőző influenzajárvány állhatott. Ezt követően április–júniusban átlagosan 1,6%-kal mérséklődött, július–decemberben pedig átlagosan 3,0%-kal emelkedett a halálozások száma 2017 azonos időszakaihoz képest.

A születések száma nagyobb mértékben csökkent, mint a halálozásoké, ennek következtében a **természetes fogyás** 2017. évi 40 097-tel szemben 2018-ban 41 300 fő volt, ami 3,0%-os növekedést jelent.

26. ábra

2018-ban 50 900 pár **kötött házasságot**, 0,6%-kal, 328-cal több, mint 2017-ben. Az I. negyedévben nem változott számottevően a frigyek száma 2017 azonos időszakához képest, ezt követően azonban májusban, júniusban, augusztusban és októberben több, a többi hónapban kevesebb házasságot kötöttek az egy évvel korábrinál. A legnagyobb, 9,1%-os növekedés a szezon csúcsát jelentő augusztusban, míg a legjelentősebb, 9,0%-os visszaesés júliusban történt – utóbbi annak tulajdonítható, hogy 2017 júliusára eggyel több hétvége esett. A szezonon kívülnek számító decemberben szintén számottevően, 8,2%-kal kevesebben léptek frigre, mint 2017 azonos hónapjában.

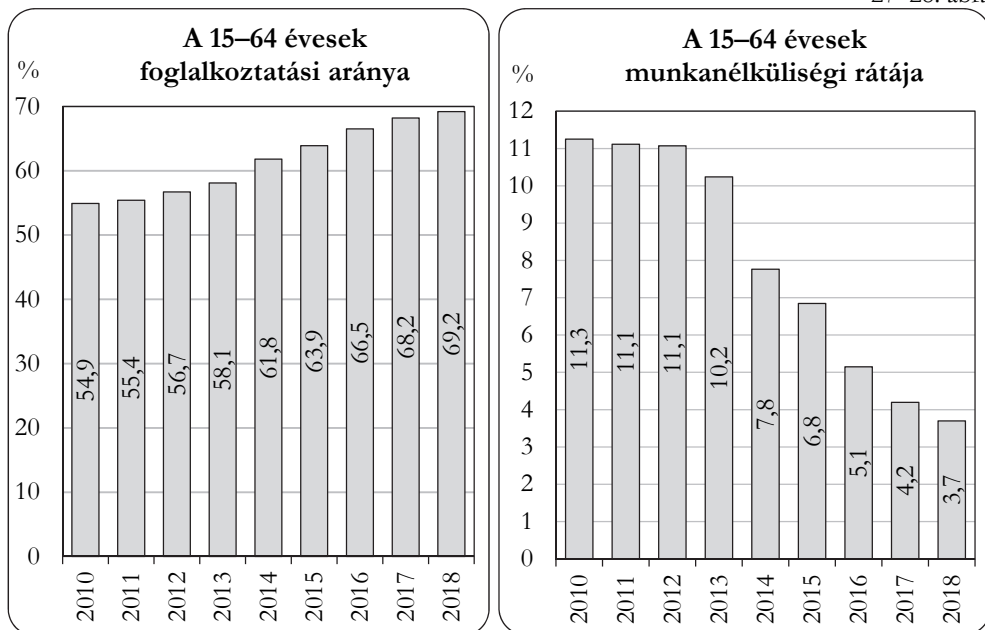
Ezer lakosra 9,2 élveszületés és **13,4 halálozás** jutott, előbbi 0,2 ezrelékponttal csökkent, utóbbi lényegében változatlan maradt a 2017. évi értékhez képest. Ennek eredményeként a **természetes fogyás** 4,2 ezrelékes értéke 0,1 ezrelékponttal magasabb volt az előző évinél. Ezer élveszületésre **3,4 csecsemőhalálozás** jutott, ami 0,2 ezrelékpontos javulás 2017-hez képest, ez az eddig mért legalacsonyabb éves érték. A **házasságkötési arányszám** 5,2 ezrelékes értéke megegyezett a bázis-időszakival.

A 2011. évi népszámlálás alapján továbbvezetett **lakónépesség becsült száma** a nemzetközi vándorlás figyelembevételével 2018 végén 9 millió 764 ezer fő volt.

Munkaerőpiac, keresetek

2018-ban a korábbi évekre jellemző javuló munkaerőpiaci tendenciák folytatódtak: többen dolgoztak és kevesebben voltak munka nélkül. Összességében a gazdaságilag aktívák száma és aránya gyarapodott, ezzel párhuzamosan az inaktívaké tovább mérséklődött.

27–28. ábra

Kedvezően alakultak a hazai munkaerőpiaci folyamatok, ennek köszönhetően hazánk pozíciója **uniós összevetésben** folyamatosan javult az elmúlt években. A rendelkezésre álló legfrissebb, 2018. III. negyedévi adatok alapján a magyar foglalkoztatási arány (69,5%) felülmúlta az uniós átlagát (69,0%), míg a munkanélküliség hazai szintje (3,9%) sokkal alacsonyabb az EU–28 átlagánál (6,7%). Magyarország a tagállamok foglalkoztatási rangsorában a középmezőnyben szerepel, míg a magyar munkanélküliségi ráta a legalacsonyabbak között található.¹⁰

2018-ban a 15–74 éves népességén belül a **foglalkoztatottak átlagos létszáma** 4 millió 469 ezer fő volt, 48 ezer fővel meghaladta az előző évit. (A foglalkoztatottak elmúlt évi száma a munkaerő-felmérés 26 éves történetének legmagasabb értéke volt.) A létszámbővülés teljes egészében a hazai elsődleges munkaerőpiachoz kötődött, itt egy év alatt 99 ezer fő növekedés történt, ezzel szemben a közfoglalkoztatottak száma

¹⁰ Az adatok a 15–64 éves népességre vonatkoznak. Forrás: Eurostat.

46 ezer fővel, míg a külföldön munkát vállalóké – mintavételi hibahatáron belüli mértékben – 5 ezer fővel elmaradt a 2017. évitől. A 15–64 éves foglalkoztatottak száma 37 ezer fővel, 4 millió 411 ezer főre, foglalkoztatási arányuk pedig 1,1 százalékponttal, 69,2%-ra nőtt. 2018-ban a foglalkoztatás szezonális jellege kisebb mértékben érvényesült, mint egy évvel korábban, az éven belül a foglalkoztatottak száma a III. negyedévben (4 millió 426 ezer fő), míg aránya a IV. negyedévben (69,5%) érte el a legmagasabb értéket.

2018-ban a **férfiak és a nők** egy év alatt bekövetkezett foglalkoztatásiarány-javulása megegyezett, egyaránt 1,1 százalékpontot tett ki, ugyanakkor a férfiakat magasabb foglalkoztatási szint jellemezte, mint a nőket (76,3 és 62,3%). A munkaerőpiacon kis létszámban jelen lévő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya (29,0%) 2018-ban megegyezett az előző évivel, miközben az ún. legjobb munkavállalási korú 25–54 éveseké – mintavételi hibahatáron belüli mértékben – 0,4 százalékponttal, 84,1%-ra, az 55–64 éveseké pedig 2,7 százalékponttal, 54,4%-ra nőtt. Az **iskolai végzettség** alapján képzett négy kategória közül egyedül az érettségivel rendelkező középfokúak foglalkoztatási aránya mérséklődött (minimálisan) az előző évihez viszonyítva, a többinél 0,8–1,6 százalékpontos bővülés történt. Az elmúlt évekhez hasonlóan, 2018-ban is a legfeljebb alapfokú végzettségűek foglalkoztatottá válásának esélye a legkisebb, a felsőfokú végzettségűeké a legnagyobb: foglalkoztatási arányuk 39,4 és 85,1% volt 2018-ban.

9. tábla

**A 15–64 évesek foglalkoztatási aránya és munkanélküliségi rátája
főbb jellemzők szerint**

Mutatók	Foglalkoztatási arány		Munkanélküliségi ráta	
	2017	2018	2017	2018
(%)				
Nemek szerint				
Férfiak	75,2	76,3	3,8	3,5
Nők	61,3	62,3	4,6	4,0
Korcsoportok szerint				
15–24 éves	29,0	29,0	10,7	10,2
25–54 éves	83,7	84,1	3,7	3,4
55–64 éves	51,7	54,4	3,6	2,6
Legmagasabb iskolai végzettség szerint				
Legfeljebb alapfokú	38,5	39,4	11,2	10,4
Középfokú, érettségi nélkül	76,1	77,7	4,2	3,6
Középfokú, érettségivel	70,9	70,7	3,4	3,2
Felsőfokú	84,3	85,1	1,6	1,5
Összesen	68,2	69,2	4,2	3,7

2018-ban a **nemzetgazdaság szektorait** tekintve a mezőgazdaságban 3,1%-kal kevesebben, az iparban és az építőiparban 2,2 és 9,5%-kal többen dolgoztak, mint egy évvel korábban, míg a szolgáltatást gyakorlatilag stagnálás (–0,3%) jellemezte. (Az éves, nemzetgazdasági szintű 37 ezer fős növekedés több mint háromnegyede az építőipar foglalkoztatotti létszámnövekedéséhez kötődött.) Az agráriumban 208 ezer, az iparban 1 millió 104 ezer, az építőiparban 330 ezer, a szolgáltatásban 2 millió 768 ezer főt foglalkoztattak. Az ipar mind a négy területét (bányászat, feldolgozóipar, energiaipar, víz- és hulladékgazdálkodás) bővülés jellemezte. A feldolgozóiparon belül a nagyobb létszámú járműgyártás, a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása, az elektronikai ipar, valamint a faipar területén számottevően emelkedett a foglalkoztatotti létszám a 2017. évihez viszonyítva, ugyanakkor a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártását, valamint az egyéb feldolgozóipart jelentős létszámvesztés érte. A szolgáltató tevékenységet ellátó ágak közül a piaci szolgáltatást végzőkben szerény mértékű létszámcsökkenés történt az egy évvel korábbihoz viszonyítva, miközben a jellemzően közszolgáltatást ellátó területen 2017-ben és 2018-ban gyakorlatilag megegyezett a foglalkoztatottak száma. A piaci szolgáltató ágak közül az információ, kommunikáció, a művészet, szórakoztatás, szabadidő, illetve az egyéb szolgáltatás területén többen dolgoztak, mint az előző évben, ezzel szemben a szállítás, raktározás, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, illetve az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység területe jelentősebb létszámvesztőknek minősültek. A jellemzően közszolgáltatást ellátó területeken ellentétes irányú folyamatok történtek: míg a közigazgatásban visszaesett, addig az oktatásban és a humán-egészségügyi, szociális ellátásban nőtt a foglalkoztatottak száma az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

2018-ban a 15–64 éves **munkanélküliek** átlagos száma 172 ezer fő volt, tizedével (20 ezer fővel) kevesebb az előző évinél, míg a 3,7%-os munkanélküliségi ráta 0,4 százalékponttal csökkent.¹¹ (A munkanélküliség jelenlegi szintje is – az éves adatok tükrében – a munkaerő-felmérés 26 történetének legalacsonyabb értéke.)

A **férfiak** körében alacsonyabb volt a munkanélküliség szintje (3,5%), mint a **nőknél** (4,0%), ugyanakkor utóbbiak esetében javult jelentősebben (0,6 és 0,3 százalékponttal) a mutató a 2017. évihez képest. **Mindhárom** releváns **korcsoportban** mérséklődött a munkanélküliség. Közülük a legnagyobb mértékben (1,0 százalékponttal) a legalacsonyabb szintre (2,6%) az 55–64 évesek korcsoportjában csökkent a munkanélküliségi ráta, miközben a 15–24 éves fiatalok körében – mintavételi hibahatáron belüli mértékben – 0,5 százalékponttal, 10,2%-ra, a 25–54 éveseké pedig 0,3 százalékponttal, 3,4%-ra mérséklődött. A 15–64 éves népesség **iskolai végzettség**

---

¹¹ A KSH munkaerő-felmérése mellett a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) adminisztratív forrásából szintén rendelkezésre állnak munkanélküliségi adatok. Ez alapján a **nyilvántartott álláskeresők átlagos száma** 255,3 ezer fő volt 2018-ban, 9,8%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól.

szerinti munkanélküliségi rátája mind a négy fő kategóriában alacsonyabb volt a 2017. évinél, leginkább (0,8 százalékponttal) a legfeljebb alapfokú végzettségűeké csökkent, ennek ellenére a mutató változatlanul esetükben a legmagasabb (10,4%), hétszerese a felsőfokú végzettségűekének (1,5%).

2018-ban az **álláskereséssel eltöltött átlagos idő hossza**, valamint a **tartósan**, legalább egy éve **állástalanok aránya** egyformán mérséklődött, előbbieké 16,4-ről 15,8 hónapra, míg utóbbiaké 1,5 százalékponttal, 41,1%-ra.

Az elmúlt évben a **régiók** döntő többségében javultak a munkaerőpiaci mutatók, ami a foglalkoztatási arány növekedését és a munkanélküliségi ráta csökkenését jelentette. Kivétel Budapest, ahol mindkét mutató romlott az előző évihez képest, valamint Közép-Dunántúl, ahol – alacsony szinten – stagnált a munkanélküliségi ráta. A legnagyobb mértékben Észak-Magyarországon bővült a foglalkoztatás és mérséklődött a munkanélküliség. Budapesten és Nyugat-Dunántúlon volt a legmagasabb (73,1 és 73,0%) és Dél-Dunántúlon, illetve Észak-Magyarországon a legalacsonyabb (64,5 és 65,6%) a foglalkoztatás szintje 2018-ban. A munkanélküliségi ráta értéke Nyugat- és Közép-Dunántúlon, valamint Pest régiójában volt (2,0–2,3%) a legkisebb, Észak-Alföldön (6,7%) a legnagyobb. A régiók között mindkét mutatót tekintve mérséklődtek a különbségek az elmúlt egy évben: a legmagasabb és a legalacsonyabb értékekkel rendelkező két terület közötti differencia csökkent.

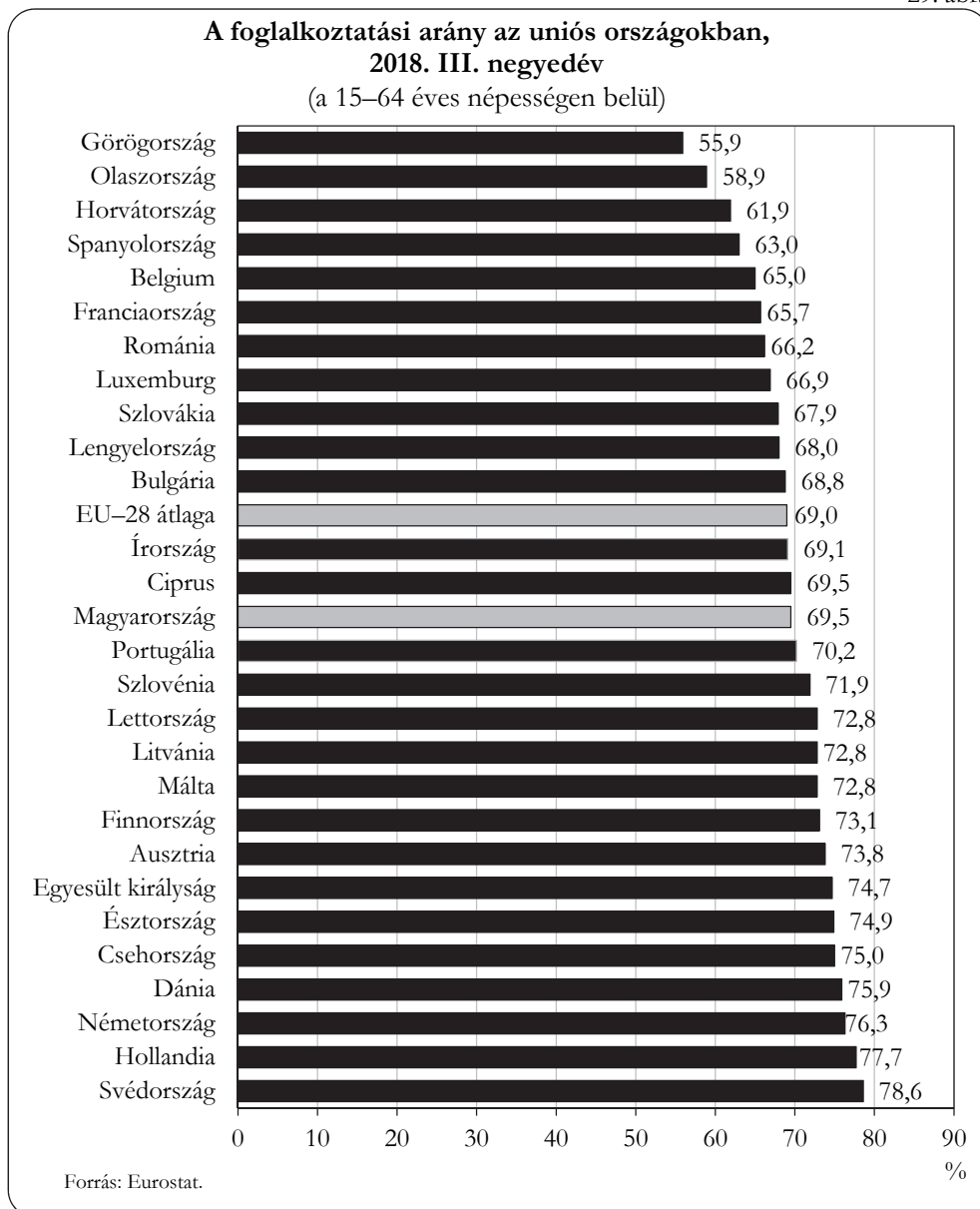
10. tábla

A főbb munkaerőpiaci mutatók alakulása a régiókban, 2018
(a 15–64 éves népesség körében)

Régiók	A foglalkoztatási arány		A munkanélküliségi ráta	
	értéke, %	változása az előző évhez képest, százalékpont	értéke, %	változása az előző évhez képest, százalékpont
Budapest	73,1	–0,9	3,1	+0,3
Pest	70,6	+1,4	2,3	–0,4
Közép-Dunántúl	70,9	+0,4	2,2	0,0
Nyugat-Dunántúl	73,0	+2,0	2,0	–0,4
Dél-Dunántúl	64,5	+1,6	5,6	–0,8
Észak-Magyarország	65,6	+2,1	4,8	–1,1
Észak-Alföld	65,8	+1,5	6,7	–0,7
Dél-Alföld	68,8	+1,4	3,4	–0,8
Ország összesen	69,2	+1,1	3,7	–0,4

A legfrissebb, **2018. III. negyedévére** vonatkozóan rendelkezésre álló **uniós munkaerőpiaci adatok** alapján kedvező tendenciák érvényesültek. Az előző év azonos időszakához képest a 15–64 évesek körében az unió 28 tagállamának átlagát és a tagországokat – Luxemburg és Észtország kivételével – a foglalkoztatás növekedése és a munkanélküliség csökkenése jellemezte. Éves összehasonlításban az EU-28 átlagában a **foglalkoztatási arány** 0,8 százalékponttal, 69,0%-ra nőtt, míg a **munkanélküliségi ráta** 0,8 százalékponttal, 6,7%-ra csökkent. Egyes mediterrán országokban (Cipruson, Görögországban, Máltán és Spanyolországban) mindkét mutató számottevő mértékben javult 2017 III. negyedévéhez viszonyítva. Ezzel szemben Luxemburgban mindkét munkaerőpiaci jelzőszám romlott: a foglalkoztatási arány némileg csökkent, a munkanélküliségi ráta pedig emelkedett, míg Észtországban az utóbbi mutató értéke maradt változatlan az előző év III. negyedévéhez képest. (A többi tagországot növekvő foglalkoztatás és csökkenő munkanélküliség jellemezte.) A legmagasabb foglalkoztatási szinttel Dánia, Németország, Hollandia és Svédország rendelkezett (75,9–78,6%), míg a legalacsonyabbal Görögország és Olaszország (55,9 és 58,9%). A munkanélküliség szintje Görögországban és Spanyolországban – a nagyarányú rátacsökkenés ellenére – változatlanul kiemelkedő (18,4 és 14,6%), emellett a 15–24 évesek munkanélküliségi rátája ugyancsak számottevő: 36,3 és 33,0% volt. (A magyar fiatalok körében 10,7, az EU-28 átlagában 15,2% a munkanélküliségi ráta.) A 15–64 éves népességben belül a munkanélküliségi ráta értéke 2018 III. negyedévében Csehországban és Németországban volt a legalacsonyabb: 2,4 és 3,4%.

29. ábra

2018-ban a keresetek növekedési dinamikáját elsősorban a munkaerő-kereslet élénkülése, a minimálbér és a garantált bérminimum 8, illetve 12%-os emelése, a költségvetési szféra egyes területeit, továbbá bizonyos állami közszolgáltató cégek munkavállalóit érintő keresetrendezések befolyásolták.

2018 decemberében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szintű¹² **bruttó átlagkeresete** 360 000 forint volt, 10,2%-kal magasabb az előző év decemberinél. A családi adókedvezmény figyelembevételével becsülhető **nettó átlagkereset** összege 247 900, míg a családi adókedvezmény nélkül számolt nettó átlagbér – szintén 10,2%-os növekedés mellett – 239 400 forintot tett ki.

2018. január–decemberben a teljes munkaidőben alkalmazásban állók a nemzetgazdaság egészében **bruttó** 329 900 forintot kerestek, 11,3%-kal többet az egy évvel korábbinál. A **nettó átlagkereset** családi adókedvezménnyel együtt számított összege 228 000 forintra becsülhető, míg a kedvezmény nélküli nettó kereseti átlag szintén 11,3%-kal, 219 400 forintra nőtt. A családi adókedvezmény igénybevételének 2018. évi szabályai a kétgyermekes családok esetében a nettó keresetek nagyságát és alakulását pozitívan befolyásoló változást hoztak.

A közfoglalkoztatottak nélkül számolt **bruttó** és a **nettó átlagkereset** azonos mértékben, 10,2%-kal haladta meg a 2017. évit. Ezen belül a **vállalkozásoknál** alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete 227 600 forint volt, 10,8%-kal magasabb az egy évvel korábbinál. A **költségvetésben** alkalmazottak átlagosan nettó 230 000 forintot kerestek, 9,0%-kal többet a 2017. évinél, miközben a **nonprofit szervezeteknél** dolgozók havi nettó átlagbére ugyanezen időszak alatt 9,6%-kal, 204 100 forintra emelkedett.

11. tábla

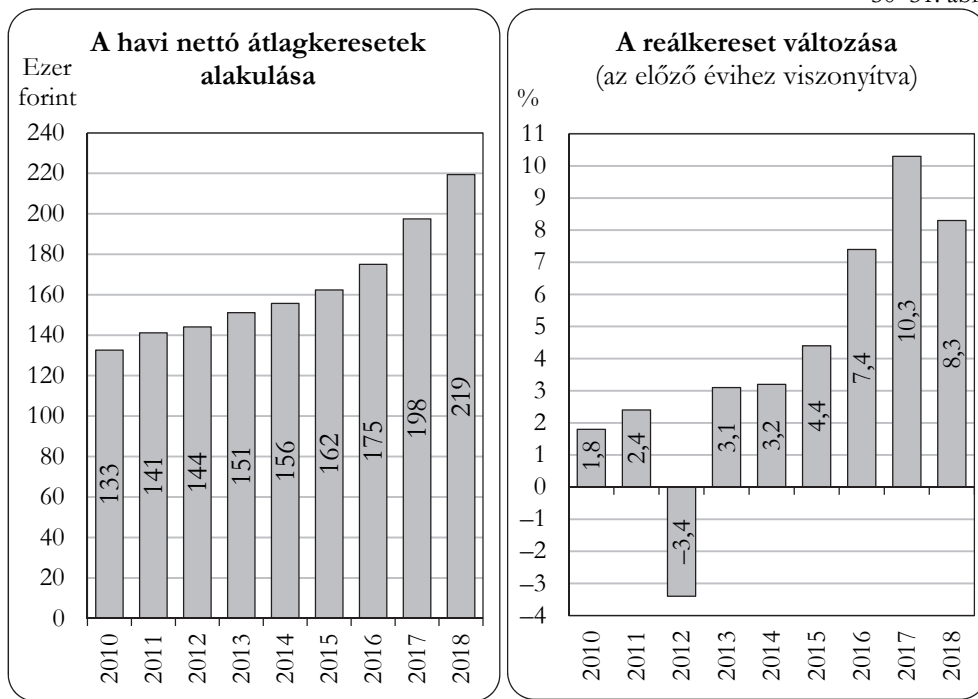
A nettó átlagkeresetek alakulása, 2018

Megnevezés	Összesen		Közfoglalkoztatás nélkül	
	forint	változás az előző évihez képest, %	forint	változás az előző évihez képest, %
Versenyszféra	227 100	10,9	227 600	10,8
Költségvetés	205 200	12,1	230 000	9,0
Nonprofit szervezetek	190 400	10,7	204 100	9,6
Nemzetgazdaság összesen	219 400	11,3	227 200	10,2
Ebből: közfoglalkoztatott	54 500	0,2	X	X

A fogyasztói árak 2,8%-os növekedése mellett a – családi adókedvezmény nélküli – **reálkereset** 8,3%-kal meghaladta a 2017. évit. (Jóllehet 2017-hez viszonyítva 2,0 százalékponttal csökkent a keresetek vásárlóerejének növekedési üteme, az elmúlt éveket alapvetően növekvő dinamika mellett magas szintű reálkereset-bővülés jellemezte.)

¹² A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

30–31. ábra

2018-ban a költségvetési szférában és a nonprofit szervezeteknél a foglalkoztatottak érintett köre, mintegy 79 ezer fő – a 2011–2012. évi adó- és járulékváltozások ellentételezését szolgáló – a keresetbe nem tartozó **kompenzációban** részesült, aminek összege átlagosan bruttó 8100, illetve 7300 forint volt.

A **nemzetgazdasági ágak** kereseti rangsorában továbbra is a legmagasabb nettó átlagbért a pénzügyi szolgáltatás, valamint az információ és kommunikáció területén munkát vállalók keresték, 404 500 és 373 400 forintos átlagkeresetük 84 és 70%-kal volt több a nemzetgazdaság átlagánál. Ugyanakkor a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban, illetve a humán egészségügyi, szociális ellátásban dolgozók keresték a legkevesebbet: 141 000 és 145 100 forintot kitevő nettó kereseti átlaguk 36, illetve 34%-kal volt alacsonyabb az átlagnál. A nemzetgazdaság mindegyik területén növekedtek a nettó átlagkeresetek az előző évihez viszonyítva. A legnagyobb, 18%-os béremelkedés a humán egészségügyi, szociális ellátás területét jellemezte, emellett szintén számottevő, 15–16%-os növekedés történt az ingatlanügyletek és a művészet, szórakoztatás, szabadidő ágban. A legkisebb, 7,8 és 7,9%-os keresetbővülés az oktatásban és a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységben volt. A többi területen 8,3–14,0%-kal nőttek a nettó bérek egy év alatt.

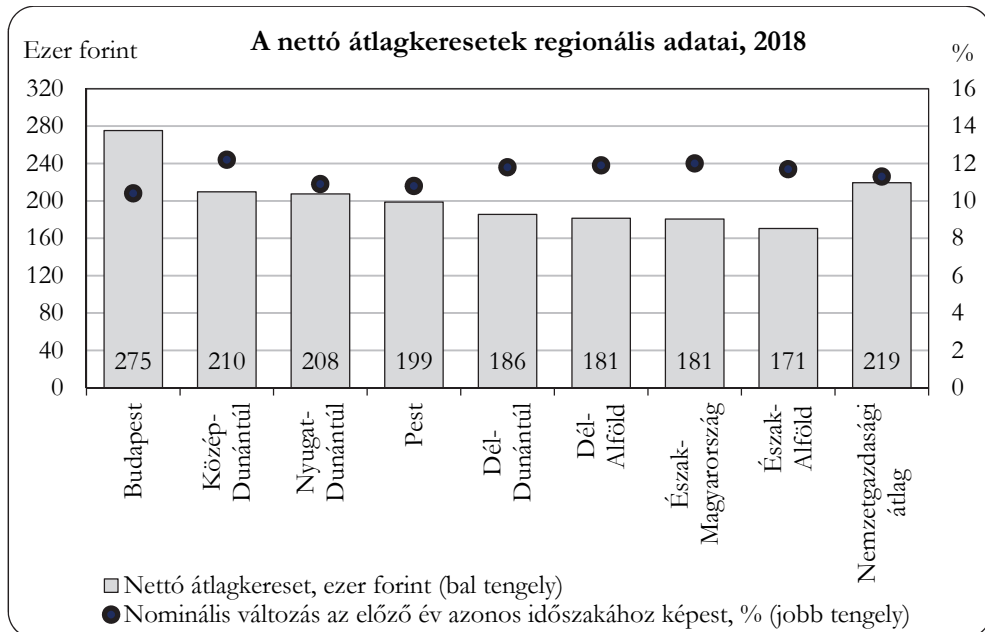
2018-ban a **rendszeres** (prémium, jutalom, egyhavi külön juttatás nélküli) **havi bruttó átlagkereset** 306 500 forintot tett ki, 11,2%-kal többet az egy évvel korábbinál.

(A növekedés üteme némileg elmaradt a bruttó átlagkeresetektől.) Ezen belül a versenyszférában 10,7, a közszférában 12,3%-kal bővült a rendszeres havi bruttó átlagbér. (Az utóbbi területen alkalmazásban állók – közfoglalkoztatottak nélküli – rendszeres keresete 9,3%-kal haladta meg az előző évit.)

A nemzetgazdasági szintű, átlagos **havi munkajövedelem** összege 346 700 forint volt, 11,4%-kal magasabb a 2017. évinél. A havi kereseten felüli egyéb pénzbeli, illetve természetbeni juttatások (jubileumi jutalom, étkezési térítés, lakhatási támogatás, munkába járással kapcsolatos költségtérítések) a munkajövedelem 4,8%-át tette ki, aránya megegyezett az egy évvel korábbival. A munkajövedelem kereseten felüli része a szállítás, raktározás és a közigazgatás területén volt a legmagasabb (8,0 és 7,8%), a legalacsonyabb pedig az építőiparban és a humán egészségügyi, szociális ellátásban (2,5 és 3,0%).

2018-ban valamennyi **régióban** nőttek a nettó átlagkeresetek. A növekedés dinamikája Budapesten, Pesten és Nyugat-Dunántúlon (10,4–10,9%) maradt el a nemzetgazdaság 11,3%-os átlagától, a többi régióban 11,7–12,2%-kal emelkedtek a nettó bérek az előző évihez viszonyítva. A **megyék** viszonylatában a bérnövekedés üteme Veszprém megyében volt a legmagasabb (13,2%) és Vas megyében a legalacsonyabb (10,4%). A nettó kereseti átlag továbbra is Budapesten volt kiemelkedő (275 300 forint), Észak-Alföldön pedig a legkisebb (170 500 forint). Nőtt a legmagasabb és a legalacsonyabb keresetű régió közötti különbség, egy év alatt közel 8 ezer forinttal, 105 ezer forintra.

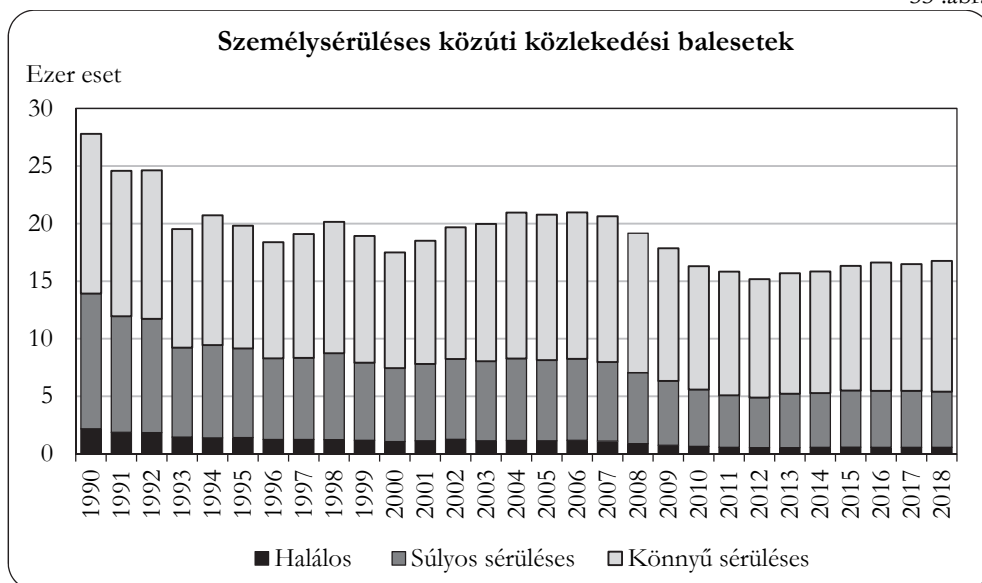
32. ábra

Személy sérüléses közúti közlekedési balesetek

A személy sérüléses közúti közlekedési balesetek számának 2013 óta tartó emelkedése 2017-ben megtört ($-0,8\%$), 2018-ban azonban újra enyhén emelkedett számuk, az előző évinél $1,6\%$ -kal több, 16 757 baleset történt. A balesetek kimenetele valamivel kedvezőbbé vált: a halállal végződő ($-2,1\%$) és a súlyos sérüléssel járó ($-1,0\%$) balesetek száma is csökkent, és csak a könnyű sérüléssel járók esetében volt emelkedés ($3,0\%$). A balesetek során négyvel többen, 629-en haltak meg, a súlyosan sérültek száma (5 496) $2,3\%$ -kal csökkent, a könnyebben sérülteké (16 246) azonban $2,7\%$ -kal emelkedett 2017-hez képest.

33. ábra

A balesetek döntő többsége ($92\%-a$) járművezetők hibájából történt. Az ilyen balesetek több mint harmadában (34%) a sebesség nem megfelelő megválasztása, több mint negyedében (26%) pedig az elsőbbség meg nem adása volt a kiváltó ok. A balesetek $8,5\%-át$, 1425 balesetet okoztak **ittasan**. Számuk $1,6\%$ -kal nőtt a 2017. évihez viszonyítva.

FÜGGELÉK

A TEÁOR'08 nómenklatúra szerinti nemzetgazdasági ágak teljes és a tájékoztatásban előforduló közérthető, rövid megnevezései

Teljes megnevezés, TEÁOR'08		Rövid megnevezés	
A	Mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat	A	Mezőgazdaság
B	Bányászat, kőfejtés	B	Bányászat
C	Feldolgozóipar	C	Feldolgozóipar
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	D	Energiaipar
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, kármentesítés	E	Víz- és hulladékgazdálkodás
F	Építőipar	F	Építőipar
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	G	Kereskedelem
H	Szállítás, raktározás	H	Szállítás és raktározás
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	I	Vendéglátás
J	Információ, kommunikáció	J	Információ és kommunikáció
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	K	Pénzügyi szolgáltatás
L	Ingatlanügyletek	L	Ingatlanügyletek
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	M	Tudományos és műszaki tevékenység
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	N	Adminisztratív szolgáltatás
O	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	O	Közigazgatás
P	Oktatás	P	Oktatás
Q	Humán egészségügyi, szociális ellátás	Q	Egészségügyi szolgáltatás
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő	R	Művészet és szabadidő
S	Egyéb szolgáltatás	S	Egyéb szolgáltatás
T	Háztartás munkaadói tevékenysége, termék előállítása, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra	T	Háztartások tevékenysége
U	Területen kívüli szervezet	U	Területen kívüli szervezet

Készült a Központi Statisztikai Hivatal Tájékoztatói igazgatóságán,
a Szakstatisztikai igazgatóság közreműködésével

Felelős kiadó:

Dr. Vukovich Gabriella elnök

Vezető szerkesztő:

Kovács Krisztián osztályvezető

Készítették:

Herzog Tamás, Hidas Zsuzsanna
Jávorszky Anikó, Kelemen Nóra, Kovács Andrea, Kovács Krisztián,
Novák Zoltán, Nyakacska Mária, Varsányi Tamás

A KSH honlapján az adatbázisban és a kész táblarendszerekben folyamatosan frissülnek az adatok,
valamint elérhetők a szakstatisztikánkénti részletes módszertani információk.

A honlap elérhetősége: www.ksh.hu

Kész táblák: Adatok menü, Táblák (STADAT) almenü

Adatbázis: Adatok menü, Tájékoztatói adatbázis almenü

Módszertani információk: Adatok menü, Módszertani információk(metaadatok) almenü

kommunikacio@ksh.hu

345-6789 (telefon), 345-6788 (fax)